

№ 5 (571) 3 лютого 2011 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

СУСПІЛЬСТВО

«СПРОБА СОЦІАЛЬНОЇ
ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ»: ДЕ
ШУКАТИ СЕРЕДНІЙ КЛАС?

6

ТЕМА НОМЕРА

ДОЖИВЕМО ДО ПЕНСІЇ?

ПІД ТИСКОМ ПРОФСПІЛОК С. ТІГІПКО ПОГОДИВСЯ
ВІДКЛИКАТИ ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ З ВР

8

2 ФСС: СТАВКА НА БЮРОКРАТІВ

4 ПРОФСПІЛКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ НАЙМАСОВІШИЙ РУХ?

6 КРАЩЕ ХОДИТИ ПІШКИ «МАРШРУТКИ» ДОРОЖЧАЮТЬ НЕПОМІТНО

7 ЧИ ВАРТО БОЯТИСЯ ПЕНСІЇ?

НАЗУСТРІЧ З'ІЗДУ

ЗАПОРІЖЦІ ГОТОВІ
ДО АКТИВНИХ ДІЙ

У Запорізькій обласній профспілковій організації за участі майже 300 учасників відбулася зустріч профспілкового активу області з Головою ФПУ Василем Хара.

У ході зустрічі обговорювалися питання підготовки й проведення VI з'їзду ФПУ. Він проаналізував програмні документи, які будуть винесені на обговорення делегатів, зокрема, проекти резолюцій зі стратегічних напрямів діяльності ФПУ на наступний період. Звертаючись до учасників зустрічі, Голова ФПУ зазначив: «Хочу, щоб з'їзд став основою

для докорінного покращення профспілкового руху». Присутні обговорили питання про прийняття нового Трудового кодексу й зміст його основних положень, позицію ФПУ щодо реформування пенсійної системи й пропозиції профспілок стосовно наповнення Пенсійного фонду. Запоріжці висловили підтримку ФПУ в питаннях пенсійного реформування й готовність узяти участь у проведенні протестних акцій проти пропонуваного зміни.

ВЛ. ІНФ.

ЄДИНИМ ФРОНТОМ

Профспілки попереджають, що готові до протестних дій всеукраїнського характеру

ПРОТЕСТНІ НАСТРОЇ ЗРОСТАЮТЬСЯ

1 лютого відбулося засідання Координаційного комітету ФПУ з питань проведення протестних дій. У роботі взяли участь заступники Голови Федерації профспілок України, керівники всеукраїнських профспілкових організацій, що входять до складу ФПУ.

Під час наради, на якій головував заступник Голови ФПУ Юрій Кулик, відбувся обмін думками щодо підсумків зустрічі профспілкового активу з віце-прем'єр-міністром України – міністром соціальної політики Сергієм Тігіпком. Учасники наради розглянули проблеми, які найбільше загострюють ситуацію в трудових колективах. Юрій Кулик наголосив на тому, що

до ФПУ надходять звернення від членських організацій та інших профспілок із приводу погіршення ситуації щодо соціального захисту трудящих, а також із вимогою проведення протестних дій всеукраїнського характеру.

Конфліктні настрої спровоковано ігноруванням низки положень Генеральної угоди при ухваленні Державного бюджету України на 2011 рік, запровадженням штрафних санкцій для населення за несвоечасну оплату житлово-комунальних послуг, підвищенням цін на газ, тепло, які для більшості членів профспілок, пенсіонерів є завищеними з огляду на низький рівень доходів. Присутні наголосували на тому, що ці події відбуваються

на тлі стрімкого зростання цін на найнеобхідніше. І при цьому влада, проводячи непопулярні реформи, всіляко намагається ігнорувати позицію профспілок! На думку промовців, нині в суспільстві відсутній соціальний діалог між сторонами соціального партнерства, узгоджених позицій щодо окреслених питань немає.

За підсумками наради було прийнято рішення звернутися до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова з проханням провести цикл тематичних зустрічей профспілок із представниками Уряду для обговорення зазначених проблем і вироблення єдиного шляху їх вирішення.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Україна гострою, такою, що потребує окремого обговорення, є проблема забезпечення умов гідної праці, реформування оплати праці та повної ліквідації боргів із зарплати.

Урядова сторона у проекті бюджету Фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на 2011 рік пропонує скоротити майже на третину видатки на санаторно-курортне лікування (фінансування санаторіїв та профілакторіїв, дитячих спортивних шкіл, оздоровлення дітей, кошти на поховання застрахованих осіб), але разом з тим пропонується збільшити видатки фонду на бюрократію – на утримання управлінського апарату фінансування збільшиться на 32 млн грн. Зрозуміло, що профспілки не погодяться з таким підходом і наполягатимуть на перегляді положень документа.

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
заступник Голови ФПУ

ДЕЛЕГАТИВ ОБРАНО

Голова профкому ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» Юрій Бобченко (ліворуч) одержав від Володимира Казаченка Грамоту і Знак ВРУ «За заслуги перед Українським народом»

Під час засідання президії ЦКПС металургів і гірників було обрано делегатів на VI з'їзд ФПУ. На посаду Голови ФПУ для обрання на VI з'їзді висунули кандидатуру Василя Хара.

Володимир Казаченко виконав доручення глави парламенту України Володимира Литвина і вручив достойним нагороді Верховної Ради.

ЕЛЕОНОРА СИЛІВЕРСТОВА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬК

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 12/2010 «МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОВЕДЕННЯ ЄДИНОГО ПРОФСПІЛКОВОГО УРОКУ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ І ПРОФТЕХУЧИЛИЩАХ»

ТА
«БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 1/2011 «КОМЕНТАР ФАХІВЦІВ АПАРАТУ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ ДО ГЕНЕРАЛЬНОЇ УГОДИ ПРО РЕГУЛЮВАННЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ І НОРМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ І ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ НА 2010–2012 РОКИ»

Додатковий наклад «Бібліотечки» № 12/2010 та № 1/2011 можна замовити до 1 березня 2011 року за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, підприємство «Профінформ» ФПУ або за факсом: (044) 496-41-07.

Телефон для довідок: (044) 496-41-06, e-mail: profvisti@ukr.net.

Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника з пересилкою – 5,50 гривні.

Підприємство «Профінформ» ФПУ пропонує до реалізації «Бібліотечку голови профспілкового комітету» № 11/2010 «Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємств та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями на 2010–2012 роки».

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

БІБЛІОТЕЧКА
ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ

ДО УВАГИ АБІТУРІЄНТІВ

**АКАДЕМІЯ ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН
ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ
ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ**

1. Підготовка за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр (4 роки), спеціаліст (1 рік на базі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр), магістр (1–2 роки на базі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр/спеціаліст) здійснюється за денною, заочною та екстернатною формами навчання на факультетах:

ЕКОНОМІЧНОМУ:

БАКАЛАВР за напрямками:	СПЕЦІАЛІСТ/МАГІСТР за спеціальностями:
<ul style="list-style-type: none"> 6.030504 Економіка підприємства 6.030508 Фінанси і кредит 6.030507 Маркетинг 6.050200 Менеджмент організацій і адміністрування 	<ul style="list-style-type: none"> 7.8.03050801 Фінанси і кредит (спеціалізація: Фінансовий менеджмент) 7.8.03050701 Маркетинг (спеціалізація: Маркетинговий менеджмент) 7.8.03050401 Економіка підприємства (спеціалізація: Правове забезпечення економічної діяльності підприємства) 7.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (спеціалізація: Інвестиційний менеджмент. Соціальний менеджмент)

ЮРИДИЧНОМУ:

6.030401 Право	7.8.03040101 Право (спеціалізація: Конституційне, адміністративне та фінансове право. Цивільне право. Трудове право. Суд. Прокуратура. Адвокатура)
----------------	--

СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ:

6.030101 Соціологія	7.8.03010101 Соціологія
6.130102 Соціальна робота	7.8.13010201 Соціальна робота (спеціалізація: Соціально-психологічне консультування)

- Продовження навчання для осіб, які навчалися чи закінчили училища, коледжі, технікуми, інститути, академії та ін. здійснюється за денною та заочною формами навчання на всіх факультетах за зазначеними у п. 1 напрямками і спеціальностями.
- Перепідготовка (друга вища освіта) здійснюється за заочною та екстернатною формами навчання на юридичному, економічному факультетах та факультеті соціального управління за зазначеними у п. 1 спеціальностями (термін навчання 2–3 роки). Прийом документів на другу вищу освіту відбувається протягом року, вступні іспити – після комплектації груп.
- Конкурсний відбір вступників на 1-й курс денної та заочної форми навчання здійснюється приймальною комісією за сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти і результатами вступних випробувань. Право взяти участь у конкурсі за результатами вступних іспитів із конкурсних предметів мають особи, які здобули повну загальну середню освіту в 2007 р. і раніше. Вступники мають право подавати сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти, видані у 2011 р., або сертифікати чи їх дублікати за 2008, 2009, 2010 рр.

Термін прийому документів і вступних випробувань у 2011 р.:

Денна форма навчання (1-й курс): Прийом документів – з 1 до 31 липня Прийом документів від осіб, які мають складати вступні випробування – з 1 до 22 липня Вступні іспити – з 23 до 31 липня Денна форма навчання (продовження навчання, спеціаліст, магістр): Прийом документів – з 1 до 31 липня Вступні іспити – з 1 до 4 серпня	Заочна форма навчання (1-й курс, продовж. навчання): Прийом документів – з 10 липня до 8 серпня Вступні іспити – з 9 до 15 серпня Заочна форма навчання (спеціаліст, магістр): Прийом документів – з 1 до 31 липня Вступні іспити – з 1 до 4 серпня Відділення перепідготовки (заочна форма навчання): Прийом документів – протягом року Вступні іспити – після комплектації груп.
---	---

- Авторські спецкурси з актуальних юридичних, економічних та соціологічних питань. Ставши слухачем спецкурсів, ви зможете отримати додаткові знання та вміння, що надає широкі можливості для розвитку успішної кар'єри та підвищення власного професійного рівня. Набір груп здійснюється протягом року.
- Підготовка аспірантів за юридичними, економічними та соціологічними напрямками. Набір до аспірантури здійснюється з 1 жовтня 2011 р. (кім. 309), телефон для довідок: (044) 526-11-34.

Навчання в Академії платне, на умовах договору, оплата здійснюється за рахунок юридичних чи фізичних осіб.

До послуг студентів:

- військова кафедра;
- заохочувальні стипендії;
- сприяння працевлаштуванню;
- гуртожиток готельного типу, медичний пункт, кафе-терей та їдальня;
- культурно-мистецький центр;
- спортивні секції;
- студентський аматорський театр;
- додатково за сприянням Академії на базі однієї з кращів автошкіл м. Києва проводяться курси з підготовки водіїв категорії «В» за пільговою вартістю навчання.

Телефони приймальної комісії: (044) 526-06-64, 526-45-78
e-mail: info@socosvita.kiev.ua
веб-сайт: http://www.socosvita.kiev.ua

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ – 14 КВІТНЯ 2011 РОКУ!

ЛЮДСЬКОЮ МОВОЮ

ВНУТРІШНЄ ЖИТТЯ

Під час апаратної і селекторної наради у Будинку спілок обговорили ситуацію у фондах соціального страхування, стан погашення заборованості із зарплати, судові розгляди справ за участю ФПУ, пропонувані урядові новації. Про головні моменти обговорення – докладніше.

Профспілки переймаються, щоб унаслідок пенсійної реформи українці не простягли ноги

**СУТЬ ПРЕТЕНЗІЙ
ФПУ – В ТЕЗИ**

У контексті підготовки до з'їзду ФПУ та з метою інформування керівництва країни вирішено в тезах викласти суть претензій наймасовішої громадської організації до соціального партнера. Профспілки занепокоєні змістом запропонованого урядом законопроекту про пенсійну реформу, до кінця так і не вирішеним питанням погашення заборованості із зарплати в країні (навіть попри певні позитивні зрушення в цьому напрямі), реалізацією пропозицій щодо покращення ситуації з охорони праці та, зрештою, станом соціального діалогу в країні.

Однак і в даному випадку профспілки налаштовані, як завжди, насамперед на конструктив. Пропонується не обмежитися сухою констатацією фактів, а й принципово донести до керівництва держави суть пропозицій ФПУ.

**ЗАЙВИЙ РІК НА
ПІДГОТОВКУ**

Минулого тижня відбулося засідання правління

Пенсійного фонду, де було заслухано підсумки роботи за минулий рік та окреслено завдання на поточний. Представники профспілкової сторони у своїх виступах наполягали на тому, що в основі роботи фонду надалі має бути програма економічних реформ, запропонованих Президентом України, і концепція подальшої пенсійної реформи, розроблена за участі всіх соціальних партнерів і затверджена Урядом у 2009 році.

З огляду на виступ віце-прем'єра – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка, складається враження, що влада починає прислухатися до профспілок. Прийнята позиція найбільшої громадської організації країни, згідно з якою стабілізація Пенсійного фонду має відбуватися за рахунок розширення зайнятості, створення нових робочих місць, легалізації доходів громадян і підвищення заробітної плати. Крім того, було озвучено, що впровадження пенсійної накопичувальної системи розпочнеться не у 2012-му, як планувалося раніше, а на рік пізніше.

**ДОДАТКОВІ
ДОХОДИ**

Із роботодавцями погоджено цифру, нижче якої не може бути зарплата (поза бюджетною сферою). Тож у січні 2011 року некваліфікований робітник у небезпечній сфері, відпрацювавши у нормальних умовах праці у встановленому режимі, має одержати як мінімум зазначену вище суму. Інакше до роботодавця можна буде застосовувати штрафи та інші адміністративні санкції.

У ФПУ відзначають, що загалом завдяки реалізації положень нової Генеральної угоди у 2011 році трудівники одержать близько 1 млрд грн додатково заробітної плати, місцеві бюджети збагатяться на 100 млн грн, а до соціальних фондів буде додатково перераховано понад 200 млн грн внесків. Причому це, так би мовити, – не самопіар профспілок. Усі наведені розрахунки – оцінка сторони роботодавців!

**ВЕДУЧИЙ РУБРИКИ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»**

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ГУРТОМ І АУТСОРСИНГ ЛЕГШЕ БИТИ!

Триває боротьба ФПУ з нетиповими формами зайнятості. Принаймні на словах профспілки вже підтримують і Мінсоцполітики, і представники СПО роботодавців. Але коли справа доходить до діла – омріяної злагоди соціальних партнерів, на жаль, ще немає. Тож наразі на порядку денному – вироблення і запровадження ефективних механізмів протидії поширенню нетипових форм зайнятості. У ФПУ закликають інформувати про кожен такий факт – адже вони перешкоджають профспілковій діяльності і колдоговірній роботі. На кожен випадок відповідним чином буде відреаговано! Принагідно це дасть змогу напрацювати досвід боротьби з цим загрозливим для профспілок явищем.

— Алісо Іллівно, дуже багато говорять про кризу профспілкового руху, але найчастіше обмежуються загальними фразами – «потрібно розбудувати», «стати реальними захисниками». Мало конкретних пропозицій.

— Тому що немає простих рішень. Занадто глибокі зміни відбулися в економіці й соціальному житті країни останнім часом. Падіння економічної активності підприємств призвело до масового безробіття. Збитки від кризи підприємці й держава намагаються компенсувати за рахунок найманих працівників. Як наслідок, їх експлуатація, за даними профспілок, за 2 останні роки зростає в 8 разів. Проте наймані працівники не в змозі протистояти тиску капіталу через професійну неорганізованість, неусвідомленість своїх соціально-економічних інтересів, низький рівень соціальної зрілості в цілому. Якщо раніше профспілки брали активну участь в організації виробничого процесу, то сьогодні роботодавець (та держава як роботодавець) не допускає їхнього втручання в господарську діяльність. Профспілки, трудові колективи намагаються захистити права найманих працівників через колективні договори, але положення цих документів не зобов'язують роботодавця їх виконувати. До того ж профспілкам не вдається захистити працюючих від масових скорочень. Як наслідок, рівень довіри до них падає. За результатами опитування нашого незалежного центру соціальних досліджень, лише третина членів профспілки довіряє своїм професійним союзам, більшість респондентів вважають за краще для вирішення власних проблем звернутися до роботодавця, а не в профспілку. Половина працівників зберігає членство за інерцією, кожен п'ятий посилається на те, що так заведено на їхньому підприємстві, і лише 18,7% опитаних вважають профспілку необхідною для захисту своїх прав.

— Як же підвищувати довіру, а разом із нею й чисельність профспілок?

— Недалекгоглядність профспілок полягає в тому, що вони працюють тільки із членами профорганізацій, а не найманими працівниками в цілому. Розширювати свою соціальну базу вони мають за рахунок як тих, хто з якихось причин не стоїть на обліку в проф-

організації, так і безробітних. Можна також зберегти та збільшити чисельність профспілок, використовуючи асоційовану форму членства. Тобто людина, що втратила роботу, залишається у складі профспілки, сплачує внески на пільгових умовах, має право на користування тими ж пільгами, що й решта членів профорганізації.

— Але такій людині насамперед необхідне місце роботи. Як профспілка може допомогти в цьому?

— В умовах масового скорочення працівників можливі різні шляхи вирішення проблеми зайнятості. Профспілки (профкоми, галузеві райкоми, міськкоми) спільно з державними та муніципальними органами влади можуть брати активну участь в організації громадських робіт. Профспілкам доцільно створювати свої центри зайнятості, центри підвищення кваліфікації, перепрофілювання. За даними, які ми маємо у своєму розпорядженні, лише кожен десятий безробітний звертається в державний центр зайнятості. Де ж решта? Цими дев'ятьма якраз і повинні займатися профспілки.

У зв'язку зі зміною вікового складу працюючих, коли основна частка робітників – це люди передпенсійного та пенсійного віку, актуальності набуває питання підготовки молодих кадрів. Та оскільки система ПТУ зруйнована і робочі спеціальності ніхто не готує, профспілкам доцільно створювати власні центри підготовки молодих кадрів. Це одна ніша – соціальне підприємництво. Це інноваційний вид діяльності, що не має комерційного характеру. Одержані доходи йдуть на задоволення потреб тих, хто бере участь у соціальному підприємстві, а прибуток використовується для розвитку того чи іншого виду діяльності – пошиву одягу, виготовлення декоративно-прикладних виробів, вирощування сільгосппродукції тощо.

— Нам часто доводиться бувати на підприємствах, та щоразу помічаємо: якщо роботодавець соціально відповідальний, то на підприємстві приділяється увага соціальним питанням, якщо ні – суцільні проблеми.

— У вирішенні конфліктних питань заради досягнення консенсусу профкоми мають використовувати всі існуючі механізми та технології. Їм потрібні високі рівні професіоналізму, розуміння проблем, причин їх виникнення та можливостей розв'язання.

ПРОФСПІЛКИ ТА ВИКЛИКИ ЧАСУ

Аліса Андрющенко – професор Харківського соціально-економічного інституту, один з авторів книги «Профспілковий менеджмент». Як керівник наукових проектів вона протягом 20 років вивчає трансформацію соціально-трудова відносин і профспілкового руху в Україні. Моніторингові дослідження періодичністю кожні 2 роки дозволяють проаналізувати ці зміни. Часто буває на підприємствах, бере участь у роботі Національної служби посередництва й примирення. Гадаємо, що нашим читачам будуть цікаві її спостереження та висновки.

Профспілки, які з'явилися в середині 90-х років, намагаються використовувати нові форми взаємодії з роботодавцем, знаходять спільні точки зіткнення та доводять вирішення проблеми до логічного кінця. Це можна сказати про дозрілі профспілки торговельних працівників, профспілки працівників соціальної сфери.

На тлі цього в Україні дуже повільно, але вже з'являється роботодавець, який розуміє, що від його ставлення до найманого робітника, від атмосфери в колективі безпосередньо залежить його прибуток. Закордонні аудиторські фірми продиagnostували стан справ у трудовій сфері та дійшли висновку, що за тяжкі конфлікти між працівниками зникають доходи підприємства на 30%, а якщо напружені стосунки склалися між працівниками і роботодавцем – на 50%.

— У нас багато незвільнених голів профкомів. Вони постійно побоюються втратити своє робоче місце. Чи не доцільно було б мати при міських або районних галузевих профспілках звільненого куратора, який забезпечував би супровід двох-трьох невеличких підприємств?
— Питання дискусійне, та наш центр не займався вивченням цієї проблеми.

— Які проблеми профспілок Ви вважаєте сьогодні актуальними?
— Одна з найважливіших – підготовка профспілкових кадрів, адже вони вирішують усе. Має бути розроблено нову концепцію, яка передбачатиме підготовку профспілкових працівників як соціальних менеджерів, фахівців профспілкового та робітничого руху. Зрозуміло, що насамперед їх потрібно готувати у профспілкових вузах (такі два – в Києві та Харкові), і ми вже порушили питання про введення нових спеціальностей «профспілковий менеджер», «соціальний аудитор» тощо.

— Якими Ви бачите українські профспілки через 10–20 років?
— Необхідно підвищити роль профспілок як регулятора соціально-трудова відносин в Україні. Досягнення цієї мети передбачає перетворення профспілок на соціальний інститут. Уже сьогодні вони мають для цього всі передумови: чітку організаційну й управлінську структуру, правове поле, традиції, легітимність у соціальному просторі.

ВЕЛА РОЗМОВУ
НІКА СЕРЬОГІНА,
ХАРКІВ

ХТО МИ?

Тема середнього класу стала в нас вельми популярною після Послання колишнього президента України Л. Кучми до Верховної Ради з настановою сформувати в країні середній клас. Було справді нагальним розібратися в соціальній морфології та виокремити, так би мовити, «загін суспільної надії». Надворі 2005-й, 2006-й – експерти захопилися темою, їхні думки часом розходилися діаметрально, але тон статей переважно був розважливий... Доки не з'явився епатажний «Маніфест середнього класу» Юрія Романенка.

СПРОБА СОЦІАЛЬНОЇ «ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ»

Експерти «здригнулися», почали говорити більш голосно та нервово, спотикаючись навіть на слові «маніфест» (чи не манія величчя в контексті марксових теорій?). При всьому тому з'ясувалося, що вони донині не дійшли згоди передусім у тлумаченні самого поняття «середній клас» та в баченні застосування його щодо України.

...Свого часу (2008 рік) прилучився до обговорення теми середнього класу і журнал «Профспілки України». З точки зору одного автора, експерта О. Чунаєва, середній клас – це основний внутрішній інвестор, потужний економічний донор, передумова й чинник як соціально-економічної, так і громадської активності суспільства (тобто брат-близнюк громадянського). Стабілізатор і «запобіжник», гарант суспільної рівноваги. Чому? Бо представник середнього класу має: а) високий дохід, б) об'єкти власності, в) престижні соціальний статус та освітній і професійно-кваліфікаційний рівень, г) відповідну самоідентифікацію, д) нарешті – вільний час, який спокійно може використовувати для власних потреб і власного саморозвитку.

Одне слово, задрісні реалії розвинених країн. А хіба в нас людей таких немає? Мабуть, є, та тільки, як-то кажуть, борщ окремо, мухи окремо. В одного є шось одне, в іншого – інше. А не разом і не водночас. З одного боку, ясно, що йдеється передусім про інтелектуалів, «білі комірці», людей, які мають бажання та всі можливості мислити й діяти. З іншого боку, суто теоретично, колишня радянська інтелі-

генція – наукова, культурна, медична, військава, державно-партійна – була потенційним претендентом на статус середнього класу в незалежній Україні, та завадили принаймні два серйозні історичні негативи. Радянську інтелігенцію недаремно називали «гнилою»: без метафоричної сокири, без гучного голосу та резонансних акцій (та звідки ж узятися «революційному» потенціалу, адже його нещадно чавили впродовж сімдесяти років, починаючи з перших місяців революції 1917-го?). А в незалежній Україні найбільш розумні, професійні, цивілізовані й культурні – ті, хто справді міг би стати гордістю держави та рушієм прогресу – були майже одразу морально й матеріально знищені новоявленими акулками періоду первісного накопичення капіталу. І або виїхали за кордон, або почали продавати сорочки на численних базарах. Коротко кажучи, їх у різний спосіб анульовано.

«КОНСТРУКТОРИ» І РЕАЛІСТИ

Отже, заклик колишнього президента був голосом справедливості та завбачливості, і голосом відчаю водночас: середній клас не формується в директивний спосіб, а викристалізовується в процесі нормально-

Лише 12-15% українців,

за оцінками фахівців, належать до середнього класу. В розвиненому суспільстві – не менше 60 відсотків.

ФАНТОМ НЕ ЗНИКАЄ. І НЕ МАТЕРІАЛІЗУЄТЬСЯ

МИ ТЕЖ УТОМИЛИСЬ?

Людину, чиє матеріальне становище лише «більш-менш достатне для існування», не можна віднести до середнього класу. Це, відверто кажучи, бідна людина. Таких у нашій країні – абсолютна, переважна більшість, і такі люди не можуть бути надією й оплотом держави, так само як і держава не є для них ані надією, ані оплотом. Звідси висновок: середній клас в Україні є, і водночас його немає, оскільки він у жодному разі не відповідає тому набору показників, який доволі одностайно називають більшість експертів суспільствознавства (у тому числі зарубіжних). Інший висновок нам зовсім не варто озиратися на європейські країни (хоча це й улюблене заняття – а які там середні класи? – бо в західному суспільстві якщо людина має високий рівень освіти і професіоналізму, то має й відповідну високу винагороду за свою працю (дохід, престиж, навіть владу).

ДАЙТЕ СПОЧАТКУ ВИЖИТИ – ПОГОВОРИМО ПОТІМ

Оскільки основний понятійний термін – «середній», було б логічно казати про «прошарки». Отже, є в нас два прошарки, що за ознаками можуть претендувати на поняття середнього класу. Це передусім бюджетники з високою освітою, незможні, але освічені й здатні вільно мислити; по-друге, представники малого й середнього бізнесу,

менеджери тощо, доволі заможні й вельми далекі від радянських стандартів, можливо, не такі освічені й культурні, зате набагато прагматичніші й більше орієнтовані на західні стандарти якості життя. Втім, і перші, й другі однаково залежні від нашої соціально-економічної ситуації: перші потерпають від малих зарплат та їх несвочасної виплати, другі – від негідних умов праці та тяжких податків. І ті, й інші однаково високо цінують забезпечення життя й свободи, однак розуміють, що в держа-

“
Найкраще суспільство формується із середнього класу, і держава, де цей клас численніший та сильніший, ніж обидва інші разом узяті, керується якнайкраще, тому що забезпечено суспільну рівновагу.
Аристотель, «Політика»

ві відсутні інструменти їхнього захисту, тому існують за принципом «кожен за себе», не змикаючись.

Колись, за радянських часів, гуляв дещо хуліганський анекдот (у контексті так званої китайської культурної революції): «А як ви боретесь з хунвейбінами?» – запитали в Косігіна. – «Ми ще не боремося, – відповідає той, – ми поки що вчимося правильно вимовляти це слово». Тож чи не зарано, справді, аналізувати «те, чого немає»? Надто нині, коли від вогнища бурхливих, палких дискусій про український середній клас лишилися хіба малі жаринки. І тон статей змінювався. С. Грабовський (ст. «Кілька слів у публічній дискусії про те, чого немає») висував на перший план потребу в політичній, економічній, правовій свободі – як головний індикатор наявності середнього класу. У відповідь С. Климовський (ст. «Середній клас як соціально-політичний міф») саркастично зауважує: «Середній клас – це фантом... Ласкаво просимо до куреня найманних рабів, пане середній клас. Середній за розумовими здібностями...»

Запитань – океан, відповідей – хіба що річка. І проводити діалоги й дискусії, гадаю, просто необхідно: народяться нові ідеї, нові знання та теорії. І врешті-решт, наше суспільство таки підійде спочатку до правильної відповіді, а далі, Бог дасть, і до вирішення проблеми.

ТЕТЯНА МОРГУН,
«ПВ»

ЗОНА ЛИХА

ПІД ЗАГРОЗОЮ ВІДКЛЮЧЕННЯ

Персонал у зоні відчуження навколо Чорнобильської АЕС докладає усіх зусиль, аби забезпечити Україну від подальшого зрубуного впливу наслідків аварії на ЧАЕС. Однак недофінансування робіт із боку держави ставить під сумнів можливості людей у 30-кілометровій зоні відчуження.

Так, минулого тижня представник ЦК Атомпрофспілки – голова Ради Чорнобильської територіальної організації профспілки Микола Тетерін поінформував громадськість про загрозу відключення підприємств зони відчуження від газо-ї електропостачання. Причина – борг перед «Київоблгазом» (трохи більше 3 млн грн) та «Київобленерго» (близько 0,5 млн грн). Представник Атомпрофспілки зазначив, що ця заборгованість виникла у грудні 2010 року, а головною причиною стало недофінансування чорнобильських програм із держбюджету в розмірі 4,1 млн грн.

Микола Тетерін наголосив, що минулого тижня енергопостачальні підприємства вже повідомили адміністрацію зони відчуження про намір припинити подачу газу на котельню Чорнобиль, а також електроенергії на об'єкти зони, у тому числі й промислові. Якщо події і справді набудуть такого невтішного розвитку, всі роботи на об'єктах 30-кілометрової зони доведеться припинити.

Нині ситуацію намагаються усього залагодити. Начебто уже існує домовленість між керівництвом Мі-

ністерства надзвичайних ситуацій, яке опікується тим, що відбувається навколо ЧАЕС, із представниками компанії газо-ї енергопостачання про те, що до радикальних кроків справа не дійде. Але, як справедливо зазначив Микола Тетерін, усе це – на рівні усних домовленостей, тоді як питання погашення заборгованості не вирішується. Причому для врегулювання проблеми необхідна спеціальна постанова Кабміну, позаяк погашення заборгованості за грудень 2010 року неможливо вирішити в рамках бюджетного фінансування: бюджетний 2010 рік уже закінчився, а борги минулого року бюджет поточного брати на себе не може.

Залишається сподіватися, що на Грушевського зв'яжуть на можливі загрози. Наразі наближаються 25-ті роковини аварії, і Уряд планує виділити на проведення помпальних заходів 216,5 млн грн. Прем'єр-міністр запевнив, що кошти будуть витрачені з максимальною віддачею і мінімальними втратами. У зв'язку з цим, гадаємо, знайдуть можливість виділити недофінансовані минулоріч 4,1 млн грн (або принаймні 3,5 млн – на покриття боргу). Зрештою, знайшли ж у Кабміні 21,75 млн грн на капітальний ремонт 6-го й 7-го поверхів правого крила Будинку Уряду!

Прикро лише, що держава згадає про героїчну і самовіддану працю людей у зоні найбільшої техногенної атомної катастрофи в історії людства здебільшого напередодні 26 квітня – сумної дати, коли у 1986 році сталася аварія на ЧАЕС...

ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»
ФОТО АВТОРА

ТАРИФИ

На тлі жвавого суспільного обговорення Податкового та Житлового кодексів підвищення тарифів на проїзд у маршрутних таксі відбувається якось непомітно. На деяких маршрутах вартість проїзду вже становить на 50 копійок більше і найближчим часом, як запевняють приватні перевізники, таке подорожчання має відбутися скрізь.

КРАЩЕ ХОДИТИ ПІШКИ

Сьогодні ми, громадяни України, майже позбавлені можливості вибору – скористатися громадським транспортом або маршруткою. У розпорядженні комунальних перевізників, зокрема КП «Київпастранс», є приблизно чверть від кількості рухомого складу 1999 року. До речі, такою, мабуть, немає ніде в світі: комунальне підприємство, що надає транспортні послуги, знімає рухомий склад, який працює у звичайному режимі, з маршруту та запускає багатомісні автобуси в режимі маршрутного таксі, де проїзд коштує не півтори, а дві й більше гривень. Як повідомив голова Київської міської ор-

ганізації роботодавців перевізників «Столиця» Валерій Липецький, нині на 800 київських маршрутах муніципальні транспортні засоби працюють як маршрутні таксі, а на деяких із них рух транспорту в звичайному режимі припинено зовсім. Лише 300 маршрутів обслуговуються як і раніше.

Звичайно, в такій ситуації допомога приватних перевізників комунальним видається зовсім не зайвою, але тут присутні й неприємні моменти. Наразі приватники вимагають підвищення тарифів на перевезення. На власній прес-конференції, що відбулася 25 січня, пан Липецький сказав, що будемо або платити більше, або взагалі ходити пішки.

При цьому голова організації роботодавців перевізників повідомив, що обгрунтованим тарифом на проїзд у маршрутці є сума від 2,5 до 5-6 гривень. Те підвищення, яке відбувається сьогодні, жодним чином не вплине на якість послуг із перевезення пасажирів і дозволить перевізникам лише розрахуватися з боргами, що виникли через утримання рухомого складу.

Перевірка цієї інформації на практиці викликає сумніви. Адже, за словами пана Липецького, неможливо встановити обсяг пасажиропотоку і, відповідно, кількість зароблених грошей за допомогою обліку проданих талонів. Наразі цей документ не має жодного сто-

сунку до фінансової звітності перевізників, а водії не поспішають видавати пасажирам талони, бо ті, мовляв, засмічують ними маршрутку. Як розповів один із перевізників, що не побажав назвати кореспонденту «ПВ» власне ім'я, водії маршрутків переважно одержують мінімальну заробітну плату, а також ті гроші, що лишаться від щоденного плану. Приміром, якщо маршрутка відпрацьовує до 300 кілометрів на день, величина маржі, яку треба віддати власникові, сягає 1000 гривень, у той час як денна виручка загалом становить близько 1200 гривень.

Яким чином буде розподілено кошти, якщо на подібному маршруті вартість проїзду збільшиться вдвічі – невідомо. Жодного фінансового обгрунтування для такого підвищення перевізники в офіційних джерелах не надають.

І насамкінець – невеличка порада від «ПВ». Шлях від будівлі, де відбулася згадана прес-конференція, до найближчої станції метро автор цієї статті подолала самотужки, здійснивши вельми корисну двадцятихвилинну пішу прогулянку. І жоден трамвай чи маршрутка мене не обігнали. Тож бережіть власні гроші і будьте здорові!

НАТАЛІЯ ЛЕВІНА,
«ПВ»

Із **1986** року автоколона, яка перевозить радіоактивні відходи в зоні відчуження, не одержала жодної нової машини. Половина вантажнівок парку – з фанерними кабінами!

ЩО ТАКЕ ЛЮДСЬКІ УМОВИ ПРАЦІ?

На запитання кореспондента: «Чи передбачає економічне обгрунтування підвищення тарифів створення людських умов праці для водіїв?», пан Липецький дав відповідь, що не потребує жодних коментарів: «А що таке людські умови праці?»

Мабуть, те, що 90% водіїв маршрутків є заробітчанами, які ночують на власних робочих місцях, відпрацьовують 20-годинні робочі зміни і змушені власноруч видавати пасажирам решту, кермуючи однією рукою, повністю відповідає уявленням шановного роботодавця про цілком гідні умови для праці й відпочинку.

ЧИ ВАРТО БОЯТИСЯ ПЕНСІЇ?

Ви ще не замислювалися над цим проти- річчям? З одного боку, ми рахуємо роки до пенсії, тому що наразі отримуємо право не поспішати вранці на роботу і гарантовані щомісячні виплати. З іншо- го – відганяємо думки про заслуженій відпочинок як про рубіж, який викликає страх, бо за ним... невідомість.

«ЖИТТЯ БЕЗ РОБОТИ» ЧИ «ЗАВЧАСНА СТАРІСТЬ»?

Уже декілька місяців ми є свідками дискусії, чи варто подовжувати жінкам пенсію на п'ять років. За соціопитуванням, проведеним компанією TNS в Україні, 93,4% наших громадян переконані, що пенсійний вік не потрібно підвищувати, 66% вважають, що 60 років для чоловіків і 55 років для жінок – саме той вік, коли слід виходити на пенсію, третина опитаних дотримуються думки, що 60 і 55 років – це навіть пізно. «Пенсію потрібно давати з 20 до 40 років!» – упевнена моя молода колега. І її логіка зрозуміла. У молодості так багато хочеться встигнути – побачити, дізнатися, відчутти, поспілкуватися, а замість того доводиться щодня приходити на роботу та занурюватися в рутину.

Є люди, що заздять мільйонерам, шахтарям, металургам, професійним танцівникам і спортсменам, які виходять на пенсію в 35–45 років. Вони наче вже й забезпечені, і тому можуть не піклуватися про пошуки роботи. Водночас сили ще мають, і за бажання можуть знайти підробіток до пенсії або почати зовсім нове життя, змінивши професію або організувавши власний бізнес. Але так лише здається.

Мій знайомий, вийшовши на шахтарську пенсію в 46 років, засів удому, нудьгує, товстєє, але на роботу не збирається. Його сусід, такий же шахтар-пенсіонер, більше десяти років заглядає в пляшку. Коли зашіп закінчується, грає у дворі в шахи, а потім – усе заново. Обом важко переступити цей поріг.

На думку психологів, справа зовсім не у віці. Ба-

гатьом здається, що вийти на пенсію – те саме, що бути списаним з рахунків, стати нікому не потрібним. Причина банальна: потенційні пенсіонери та ті, що постають перед фактом пенсії, майже не уявляють, чим займатимуться на заслуженому відпочинку, і тому спіч керівника: «Спасибі за багатолітню працю, відпочивайте», – вислуховують у стані наростаючого стресу.

Головним чином це стосується чоловіків. Більшість жінок перекладаються на домашні клопоти, турботи про онуків. Чоловіки ж, особливо ті, що мешкають у квартирах, де не потрібно рубати дрова, носити воду, ладнати дах і огорожу, важче знаходять собі справу. Ну, з'їздили кілька разів на риболовлю, відвідали дорослих дітей, постукали у дворі до міно. А далі що? А тут ще й близькі, замість того, щоб перекласти частину турбот на новоспеченого пенсіонера, постійно повторюють: «Відпочивай!» Саме ця категорія чоловіків примножує статистику передчасної смерті

15 років поспіль зустрічається з одноплітками колишній будівельник Олександр Мартинюк у переході до станції метро «Театральна», щоб потанцювати і поспівати під баян. Чотири пари танцюристів одружилися

від серцево-судинних захворювань, згоряючи не на роботі від перевтоми, а на пенсії від байдужкості і відчуття непо- трібності.

НА ДУМКУ ФАХІВЦЯ

– Вихід на пенсію – це завжди стрес, – говорить психолог Юрій Живоглядов. – Навіть якщо людина чекала цього моменту, вона навряд чи чітко уявляла, що робитиме, залишившись без роботи, і відкладала ці роздуми на потім. А якщо й уявляла (наприклад, вирощувати сад і продавати яблука, займатися вихованням онуків, порину в східну філософію тощо), реальність може виявитися іншою за очікування, що лише посилить стрес. Тож

виходить, що більшості людей, що вийшли на пенсію, необхідна допомога фахівців – соціального працівника, психолога, які допоможуть зорієнтуватися в нових обставинах, знайти новий сенс життя. Добре, якщо про це, як на Заході, піклується держава. У нас така практика майже відсутня, і тому наші пенсіонери вимушені вирішувати свої проблеми самостійно, хто як може.

КОЛИ ТРЕТІЙ ВІК НА ПОРОЗІ

Головне правило тих, хто сам дає собі раду, – не замикатися в чотирьох стінах. Умовно ми поділили їх на чотири групи.

Перша: «Триматися до останнього». Такі пенсіонери прагнуть залиши-

тися на колишній роботі, до якої звикли і де їх добре знають. При цьому вони не проти перейти на нижчу посаду або на півставки. Відомі випадки, коли директор підприємства поступається своїм місцем перспективному заступнику і сам іде до нього заступником або, маючи солідний досвід, стає консультантом, радником. Для нього, звичайно, важлива оплата, але вона не є визначальною. Найцінніше, що він залишається соціально активним і корисним.

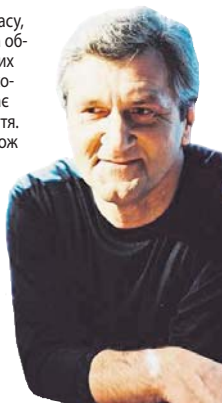
Якщо зостаннім місцем роботи довелося попроситися, можна звернутися до служби зайнятості. Деякі роботодавці подають заявки виключно для пенсіонерів. Ще одне місце докладання зусиль – Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ), що нині створюються по всій країні. Ваші сусіди будуть вдячні, якщо ви ввійдете до складу правління і почнете вирішувати житлові проблеми своєї багатоповерхівки.

Друга: «Дорвалися до хобі». Вирощування квітів або помідорів, заохочення дайвінгом, колекціонування рослин або оригінальних пляшок, вишивання хрестиком або викладання картин з риб'ячих кісток – список хобі безмежний. Можна присвятити себе створенню генеалогічного дерева, для чого доведеться зануритися в історію, у пошуках інформації відвідати близьких і далеких родичів, особисто переглянути міські й районні архіви.

У ПОДОРОЖ ЗА СЕНСОМ

– Говорити про життя пенсіонера як про надмір вільного часу, відсутність турбот та напруження – занайменше, наївно та образливо, – вважає Юрій Живоглядов, кандидат психологічних наук, віце-президент Київської асоціації практикуючих психологів і психотерапевтів. – Природа людини така, що вона має переживати, хотіти, відчувати, приймати рішення. Це і є життя. Виходячи на пенсію (у 60 або 40), людина вирушає в подорож за сенсом. За східною філософією, половиною життя (десь до 50 років) людина набуває життєвого досвіду, а протягом другої половини шукає сенс життя. Вона має відповісти на запитання: чи цінне моє життя? Згадує прожите, переосмислює відчуття та вчинки. І водночас шукає новий сенс свого існування: нові вподобання, нове спілкування, нові орієнтири для докладання своїх зусиль, думок, переживань. І все це не надзвичайна подія, а закономірний етап життя всіх людей у світі.

Людина так влаштована, що за 50 років життя накопичити достатньо цінностей, які можуть стати сенсом не лише другої половини її життя, а ще двох-трьох життів. Потрібно лише звернутися до свого досвіду, пригадати.

“

Людина у будь-якому віці має переживати, хотіти, відчувати, приймати рішення. Це і є життя.

Третя: «У здоровому тілі – здоровий дух». Не перетворити своє життя на нескінченні скарги на лавці біля під'їзду, черги в поліклініці та ковтання пігулок жменнями вдається людям, що об'єдналися в клуби бігунів, валеологічні центри. У відомого альпініста Володимира Моногарова, який у 84 роки продовжує ходити в гори, день починається із пробіжки і силових вправ. Він поставив перед собою мету дожити до 120 років і вперто йде до неї. «За теорією поділу клітин чоловік просто не має права жити менше», – стверджує він як фізіолог.

Четверта: «Повернутися в молодість». «Скажіть, що тут святкують?» – запитали жителі Луганська в переході київської станції метро «Театральна». Та нічого. Просто ці літні люди вміють спілкуватися і радіти життю. У холодну пору року, щосуботи та неділі, вони збираються тут, щоб поспівати під баян і потанцювати в парі з новим або старим знайомим. Улітку зустрічаються в Гідропарку.

В Україні набувають популярності університети третього віку, де можна познайомитися з азами юриспруденції, психології, краєзнавства, англійської мови, хорового співу, декоративного мистецтва, здо- рогого способу життя, роботи із комп'ютером. Вони вже працюють у Ковелі на Волищині, Кременчуці, Києві, Дніпропетровську, Кіровограді. Семен Бісер (68 років) записався відразу на три факультети – англійської, психології та інформаційних технологій. Життя змінилося кардинально: він знайшов підробіток, забув про хвороби. Мріє відвідати родичів в Америці. Володимир Глушко (87 років) захоплюється петриківським розписом, обрав інформаційний факультет, щоб розібратися в комп'ютері та мобільні. І пам'ятайте про ще два моменти. За останніми дослідженнями, інтелектуального піку людина досягає не в 30 років, як вважалося раніше, а 60. Живіть емоціями! Адже саме пережита протягом дня радість від спілкування та здійснення запланованого – чудовий засіб від безсоння.

ОЛЕНА СУХОРУКОВА, «ПВ»

Вице-прем'єр прибув до профспілок без охорони, виглядав абсолютно спокійним

Зустріч з приводу обговорення пенсійних змін відбулася у переглянній Великій залі ФПУ і тривала понад дві години

ГОВОРИЛИ-БАЛАКАЛИ

КОМУ ДОПОМОЖЕ П

НАТАЛІЯ ЛЕВІНА,
«ПВ»

21 грудня 2010 року Міністерство соціальної політики оголосило про початок громадських обговорень проекту закону «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи». Майже півтора місяця міністр соціальної політики Сергій Тігіпко та його численні заступники мандрували Україною, роз'яснюючи громадянам положення законопроекту та переконуючи у необхідності його прийняття. От тільки громадського, власне, обговорення, на думку профспілок, насправді не відбулося. Про спробу долучитися до громадського обговорення як громадянина України та про враження профспілкових лідерів від цього процесу читайте по порядку.

ПРОФСПІЛКИ – ПРОТИ

Упродовж минулих двох місяців у профспілках України прокотилася хвиля обговорень реформи пенсійної системи. До редакції «ПВ» надійшла велика кількість повідомлень про проведення нарад, круглих столів та зустрічей з урядовцями у рамках громадського обговорення пенсійної реформи. Ми дуже вдячні всім, хто надав нам таку інформацію, адже завдяки цьому ми змогли зробити деякі узагальнюючі висновки. Серед ініціатив Уряду, спрямованих на значне по-

гіршення пенсійних прав громадян, профспілки відзначають такі:
– підвищення пенсійного віку для жінок до 60 років та окремими законодавчими актами для чоловіків до 62 років;
– збільшення тривалості страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком, на 10 років (до 30 та 35 років для жінок і чоловіків відповідно);
– застосування показника середньої зарплати за три роки, що передують призначенню пенсії, а не за один;
– введення перерахунку, що

працюють, лише з урахуванням стажу роботи після призначення пенсії і середньої зарплати, яка враховувалася під час призначення або попереднього перерахунку пенсії.
Найбільше обурює профспілки те, що цей законопроект вноситься на розгляд Верховної Ради без попереднього обговорення з соціальними партнерами, що є прямим порушенням Генеральної угоди. Викликає подив таємничість та поспіх, з яким було розроблено ці нововведення, адже профспілки повинні були брати участь у цьому процесі саме на етапі розро-

блення, а не обговорення вже створеного документа. До того ж проект закону не відповідає Концепції подальшого проведення пенсійної реформи, яка була схвалена Кабміном у 2009 році.

УРЯДОВЕЦЬ У ФПУ

Під час презентації урядових ініціатив щодо реформування пенсійної системи у ФПУ 31 січня Сергій Тігіпко здебільшого оперував статистичними даними соціологічних досліджень стосовно тривалості життя

українців, кількості пенсіонерів, що припадає на працююче населення, та пенсіонерів, які перебувають на межі виживання. Урядовець зазначив, що запропонована реформа необхідна для скорочення частки пенсійної системи у ВВП і розрахована на перспективу – 7–10 років, а у разі її запровадження дефіцит бюджету Пенсійного фонду істотно скоротиться вже цього року – від 34,4 до 19 млрд грн. Сергій Тігіпко переконаний, що бюджетне фінансування дефіциту Пенсійного фонду призведе до краху економіки, і в цьому профспілки з ним цілком погоджуються. Одним із шляхів збільшення надходжень до ПФ вице-прем'єр вважає підвищення зарплат у державному секторі. За висновками досліджень Інституту демографії, результатом такого кроку вже через кілька місяців обов'язково буде підвищення зарплат у приватному секторі й, відповідно, збільшення відрахувань до ПФ.
Стосовно громадських обговорень очільник Міносоціполітики повідомив, що всіляко сприятиме відтермінуванню парламентських слухань законопроекту до повного вивчення громадської думки, яке має тривати до кінця лютого. Досить дивна заява з вуст можливо-владця з огляду на те, що дата парламентських слухань уже призначена – 16 лютого, а в суспільстві активно пропагується введення у дію нової пенсійної системи вже навесні.
У свою чергу, профспілки наполягають на тому, що нині є всі підстави для ліквідації дефіциту Пенсійного фонду та запровадження другого рівня пенсійного страхування без внесення антисоціальних змін до законодавства. У своїй промові заступник Голови ФПУ Сергій Українець зазначив, що Україні не можна орієнтуватися на західні показники частки пенсійної системи у ВВП, адже в жодній країні світу немає такого обсягу тьшового ВВП, як у нас. Тьшова зарплата ста-

14 млрд грн

пенсійних внесків додатково можна залучити протягом 2011 року в разі належного виконання Урядом заходів із детинізації зарплат.

ХОЧУ ПОДАТИ ПРОПОЗИЦІЮ, АБО ПИШІТЬ ЛИСТИ

28 січня під час відеомосту «Київ – Донецьк – Львів – Полтава – Харків» Сергій Тігіпка зазначив, що Уряд розглядає можливості реалізувати деякі пропозиції, що надійшли від громадян. Я спробувала подати на розгляд урядовців власну пропозицію щодо реформування пенсійної системи. Зателефонувавши за номером урядової гарячої лінії, зазначеним на сайті міністерства, я запитала дівчину-оператора, як швидко моя пропозиція, надіслана електронною поштою, потрапить на очі повноважної особи. І чи є шанс, що її взагалі хтось побачить? Оператор дуже чемно повідомила, що хоча пропозиції надходять дуже багато (близько 500 на день), але всі вони належним чином реєструються і кожна обов'язково вивчатиметься. А от моє прохання повідомити, як я можу безпосередньо долучитися до процесу обговорення моєї пропозиції під час наступної зустрічі, дівчину трохи спантеличило. Вона відповіла, що не знає, де і коли відбуватиметься наступна зустріч у рамках громадського обговорення. А от листа надіслати я можу. Тільки у мене з'явилися сумніви щодо доцільності цього, адже якщо за час громадських обговорень надійшло близько 20 тис. листів із пропозиціями від громадян, то не варто сподіватися, що саме мою Уряд уважно розглядатиме. Та у будь-якому разі, радує активна громадянська позиція наших співвітчизників, які все ж таки не байдужі та надсилають листи Уряду.

На урядовій гарячій лінії поки не знають, коли і як громадяни зможуть долучитися до обговорення пенсійної реформи

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА?

новить близько 50% її офіційної виплати. На думку пана Українця, відсутність державного регулювання у сфері оплати праці та зайнятості призвела до тих жахливих наслідків, які ми маємо нині. Адже ніхто в країні не знає, скільки у нас робочих місць, скільки насправді тих, хто працює, та безробітних.

– Принциповою помилкою розробників є те, – вважає Сергій Українець, – що вони вже вкотре вдалися до обмеження можливостей росту пенсій основної маси пенсіонерів в умовах нестачі фінансового ресурсу замість того, щоб знайти шляхи збільшення самого ресурсу, тобто фонду оплати праці.

Водночас зовсім незрозумілим, нелогічним є прагнення швидко підвищити пенсійний вік жінкам на 5 років, не підготувавши ринок праці. Це забезпечить економію пенсійних коштів лише 1–1,5 млрд гривень на рік.

Міністерство праці та соціальної політики перед новим роком надало пояснення. Виявляється, це питання перебуває виключно в площині гендерної рівності. Може, ми не знаємо, що під Міністерством соціаль-

ПОЗИЦІЇ РЕГІОНІВ

**В'ЯЧЕСЛАВ БУРАТИНСЬКИЙ,
ГОЛОВА ФПО, ОДЕСА**

– У нас на обговорення зібралось близько тисячі людей – були присутні представники Херсонської, Миколаївської, Одеської областей. Особисто мені сподобався спіч Сергія Тігіпка. Він говорив про те, що грошей не вистачає, дуже велика різниця між надходженнями та витратами Пенсійного фонду. Робив наголос на тому, що подобається це чині, а реформу проводити треба, інакше бюджет не витримає. Але все ж таки, на мою думку, те, що зараз відбувається – це не реформа, а певні дії, спрямовані на порятунок ПФ, спроба залаплати бюджетні дірки. Загалом я задоволений намаганням влади вести дискусію з громадськістю, проте нам здається, пропонувані дії не матимуть належного ефекту.

**ІГОР БАСЮК, ГОЛОВА
ФПО, ІВАНО-ФРАНКІВСЬК**

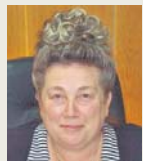
– Під час нашого обговорення законопроекту були присутні представники чотирьох областей. Приблизно 95% залу склали працівники держустанов, а саме управління Пенсійного фонду, служби соціального забезпечення. Зустріч мала відбуватися в режимі обговорення, але насправді цього не було. Упродовж півтори години представники Уряду на чолі із заступником міністра соціальної політики Віталієм Мушніним переконували нас, що немає іншого шляху, окрім реформи. У своєму виступі я висловився за недопущення впровадження цього законопроекту. Наші проблеми необхідно вирішувати за допомогою створення нових робочих місць, а у політики пана Тігіпка немає перспективи.

**ЄВГЕН ШЕНДРИК,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
ФПО, ДОНЕЦЬК**

– Перший заступник міністра соціальної політики Василь Надрага намагався провести громадське обговорення у формі семінара-презентації. У ній варто було приділити більше уваги питанням, які можуть спричинити соціальний вибух. Це стосується не лише підвищення пенсійного віку, а й перерахунку та стажу для нарахування пенсії. Нам не надали доказової частини, розраховані конкретні. Голова ФПО Володимир Пастушенко спромігся виступити з трибуни лише під тиском залу. Він сказав, що підрахунки наших фахівців демонструють мінімальний ефект від пропонування Урядом заходів, на що пан Надрага дуже образився, проте іншого фінансового обґрунтування так і не запропонував.

**НАДІЯ КАЗЬМІНА,
ГОЛОВА ФНПК,
СІМФЕРОПОЛЬ**

– На засіданні щодо пенсійного реформування обговорення законопроекту не відбувалося. Перший заступник міністра соціальної політики Василь Надрага провів презентацію, але попередньо узгоджені доповіді з боку профспілок слова так і не отримали. Ми провели опитування з метою визначити думку громадськості з приводу реформування пенсійної системи і зробили висновок, що законопроект у такій редакції не підтримує більшість громадян, тож він потребує доопрацювання. Ми звернулися до Кабінету, Міністерства соціальної політики, народних депутатів України з пропозицією не приймати законопроект. Крім його норми спрямовані на погіршення соціального забезпечення громадян.

**ВІТАЛІЙ ДУБІЛ,
ГОЛОВА ФПО,
ДНІПРОПЕТРОВСЬК**

– Під час наради, що проводилась у рамках всеукраїнського обговорення реформування пенсійної системи, Сергій Тігіпка розповів про основні його напрямки, зазначивши, що влада, приймаючи важливі для громадян рішення, буде дослухатися до думки громадськості, в тому числі профспілок. Профспілки акцентували увагу на необхідності під час реформи здійснити заходи щодо збільшення наповнення Пенсійного фонду за рахунок підвищення рівня зарплати (зокрема в бюджетній сфері, де вона фактично «заморожена») і виведення її з «тіні», скорочення незайнятого населення. Ми вважаємо, що такі реформи мають проводитися не за рахунок громадян.

ної політики кожного дня мітингують жінки і просять підвищити їм пенсійний вік? Також проектом реформування декларується, що жінки отримуватимуть більшу пенсію, якщо виходитимуть на неї пізніше. Але розрахунки фахівців Донецької ФПО доводять, що це не так.

Зусилля Уряду мають бути спрямовані саме на легалізацію заробітної плати та створення нових робочих місць, а питання про підвищення пенсійного віку має розглядатися, коли будуть виконані підготовчі заходи щодо збільшення попиту на ринку праці, забезпечення зайнятості осіб передпенсійного віку та молоді.

Тож після проведення громадських обговорень позиція профспілок така: відкликати законопроект із Верховної Ради, провести його всебічне обговорення в рамках тристороннього соціального діалогу, спільно підготувати законопроект, який ґрунтуватиметься на уже затвердженій Урядом Концепції подальшого проведення пенсійної реформи.

ЗВІТУЄ ВЛАДА

ЧИ ВДАСТЬСЯ ЛЕГАЛІЗУВАТИ РОБОЧІ МІСЦЯ?..

На нещодавній прес-конференції голова Житомирської облдержадміністрації Сергій Рижук, підсумовуючи роботу обласної влади, оцінив її за п'ятибальною системою на міцну «трійку». Йшлося про вирішення соціальних проблем, відродження агропромислового комплексу, підвищення рівня життя громадян.

У 2010 році в області реалізовано низку інвестиційних проектів, на 9,7 тис. осіб зменшено кількість безробітних, проводяться економічні реформи. Відбулося суттєве погашення заборгованості із заробітної плати (із 60,3 млн грн повернуто майже 40 млн). На вулицях Житомира знову поживався рух міського транспорту: трамвайно-тролейбусному управлінню з обласного бюджету надано коштів у сумі 5 млн гривень. Придбано чотири трамваї, які житомиряни вже невдовзі зможуть випробувати на зручність та комфортність. На прес-конференції розглянуто питання й щодо співпраці влади з профспілками. Насамперед – укладання колективних договорів на новостворених підприємствах та сприяння в легалізації ро-

бочих місць, аби позбутися так званих «рабських відносин». Голова облдержадміністрації визнав, що тут є над чим працювати. Але перші кроки уже зроблено: підписано тристоронню угоду між владою, роботодавцями та профспілками. Надальше сприятиме використанню «кробовласництва» у виробничих відносинах, переконаний очільник області. Контроль буде жорстким, в усіх районах та містах області створені робочі групи з питань легалізації зарплати та робочих місць. Також при облдержадміністрації діє комісія, яка буде зобов'язувати роботодавців при укладанні колективних договорів створювати на підприємствах профспілкові організації.

ГАЛИНА МАРКОВА,
ЖИТОМИР

ОПЛАТА ПРАЦІ

Тарифні ставки та посадові оклади працівників ЖКГ часто занижені

А ДВІРНИКАМ НЕ ДОПЛАЧУЮТЬ!

У вересні минулого року було укладено галузеву угоду на 2010–2012 роки між Міністерством з питань житлово-комунального господарства, всеукраїнським об'єднанням «Федерація роботодавців ЖКГ України» та ЦК галузевої профспілки. А вже в грудні Закарпатський обком профспілки провів моніторинг щодо застосування галузевої угоди в колдоговірній роботі на підприємствах Мукачєва.

Виявилось, що тарифні ставки та посадові оклади на багатьох підприємствах міста не відповідають вимогам галузевої угоди. За угодою, мінімальна тарифна ставка робітника I розряду має встановлюватися не менше 120% від розміру мінімальної заробітної плати, визначеної законом. Але ця базова норма не дотримується. Чому? Тому що навіть у Національній комісії регулювання ринку комунальних по-

“ Ми звернулися до Мукачєвського міського голови Золтана Лендела, аби розібратися, чому на комунальних підприємствах із вини міських служб не застосовуються норми галузевої угоди, що призвело до несправданно низького рівня зарплати й зрівнялівки в оплаті праці. Сподіваємось на ділове, конкретне реагування на вимоги профспілки з боку міської влади.

ПАВЛО ОРОС,
голова галузевого обкому профспілки

ні моменти. Сумлінно дотримуються галузевої угоди на КП «Ужгородтепло». Спільними зусиллями Іршавського комунального підприємства із водопостачання й обкому профспілки після тривалих суперечок із чиновниками міської ради в жовтні 2010 року вдалося застосувати положення галузевої угоди з оплати праці.

Непокоїть галузеву профспілку і така проблема, як дотримання законодавства і зобов'язань колдоговорів щодо оплати зарплати. Із початку минулого року заборгованість із зарплати на підприємствах ЖКГ області зростає вдвічі. Основні причини – збитковість більшості підприємств, невідповідність тарифів, велика дебіторська заборгованість, неповне відшкодування органами влади наданих пільг і субсидій.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ.

ДІАЛОГ

ДОМОВИЛИСЬ ПРО СПІВПРАЦЮ

24 січня відбулося засідання координаційної ради голів комітетів профспілок м. Сміла та Смілянського району за участю голови Федерації профспілок Черкаської області Петра Шевченка та представників місцевої влади. Петро Шевченко ознайомив присутніх із ходом підготовки до VI з'їзду ФПУ, підписанням Президентом Законом України «Про соціальний діалог в Україні», основними положеннями Генеральної угоди між Кабміном, роботодавцями й профспілками на 2010–2012 роки, розловів про підготовку до підписання Регіональної угоди, озвучив позицію профспілок щодо пенсійної реформи, Трудового кодексу,

дав профспілкову оцінку тарифній політиці влади. Учасники засідання підбили підсумки роботи координаційної ради голів комітетів профспілок міста, району, визначили пріоритетні завдання щодо зайнятості населення, створення робочих місць, фінансування бюджетних галузей, створення профспілкових організацій на підприємствах агропромислового комплексу та комунального підприємстві «Смілаенергоінвест». Профспілковий актив Смілянщини знову довірив очолювати міськрайонну координаційну раду Людмилі Хоменко.

ІНФ. ФП ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛ.

ДОБРА СПРАВА

ІСТОРІЯ ПРОФСПІЛОК ПОДІЛЛЯ

Голова Федерації профспілок Хмельницької області Геннадій Харьковський очолив ініціативну групу зі створення музею профспілкового руху. До її складу увійшли голови обкомів, первинних профорганізацій, фахівці музейних установ, журналісти. Члени групи, їхні добровільні помічники вивчають й уза-

гальнюють архівні матеріали, працюють над створенням музейних експозицій, які відтворять основні віхи зародження, становлення та розвитку профспілкового руху на теренах Поділля і східної Волині.

ВАЛЕРІЙ МАРЦЕНЮК,
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛ.

Лише на **7,3%**

зросла середньомісячна зарплата працівників ЖКГ торік.

У 2009 році вона становила 1252 грн, у 2010-му – 1350 гривень.

слуг при НКРЕ та обласній державній інспекції з контролю за цінами, не кажучи вже про Мукачєвське управління міського господарства, галузеву угоду сприймають лише як рекомендацію. Вибіркова перевірка, проведена фахівцями профспілки, показала, що на ММКП «Мукачєвводоканал» в оплаті праці машиніста насосних установок II розряду застосовують годинну тарифну ставку 5,21 грн замість передбачених в угоді 9,50, слюсаря-

ремонтника V розряду – 6,14 грн замість 13,55, машиніста-кочегара VI розряду 7,18 грн замість 15,83. Така ж ситуація і на інших комунальних підприємствах міста.

Ігнорування галузевої угоди в частині оплати праці керівники пояснюють відсутністю коштів і нехтуванням її нормами з боку чиновників відповідних управлінь місцевої влади. Разом із тим, як було зазначено на президії Закарпатського обкому профспілки, є й позитив-

ГІДНИЙ ПРИКЛАД

ДВА КРИЛА АГРОФІРМИ «ЗОРЯ»

До Федерації профспілок Кіровоградської області звернулися вчителі Водяньської школи Компанієвського району Кіровоградщини з проханням розповісти про керівника приватної агрофірми «Зоря» Анатолія Кріпака, який не тільки dbae про виробництво, а й про соціальну сферу, добробут мешканців села.

Лише один красномовний факт: за рахунок агрофірми до будинків її працівників (а також учителів) проведено електроопалення. На це було витрачено 1,3 млн гривень. Чи багато керівників сьогодні здатні на такий подвиг? Замінили всі лінії, опори, додали підстанцію, закупили лічильники. Всі роботи за межами будинків виконало господарство, а в оселях – господарі. Після дворічного ходіння по проектних муках нарешті до Водяного прийшла цивілізація. Тепер планують підключити електротепло до клубу (щойно закінчили тут ремонт), ФАП, контори, сільради й школи. У соціальних проектах від «а» до «я» найактивнішу участь бере профком, який очолює Антоніна Любченко.

**КЕРІВНИК
ТРИМАЄ
ПЕРЕДОВУ**

Водяне часто називають відрізаною скибою, бо село заблукало у степах далеко від траси й цивілізації. З таким географічним розташуванням його давно міг поглинути молохо реформацій, та Всевишній послав на цей клаптик землі мудру і далекоглядну людину, яка й зберегла в кулачку і господарство, і колектив. Ні болта, ні цеглини не розтягли з колишнього колгоспу. Коли було створено агрофірму, Анатолій Олександрович сказав просто: як працювали, так і працюватимемо, будемо триматися гурту – виживемо. І люди повірили.

Трудиться в «Зорі» до 90 осіб, причому не сезонно, як нині модно, а цілорічно. Навіть у часи найбільшої скрути нікого не звільнили. Навпаки, керівник каже: для тих, хто хоче працювати, робота завжди знайдеться. Вирощують традиційні культури, зріп

з неба щодо показників не хапають, але планку тримають. І минулий рік завершили з прибутком. Не так давно серйозно займалися тваринництвом. Але через недолугу державну політику із свинарством довелося розпрощатися. Залишилася велика рогата худоба. Ферма збиткова – що не день директору не дає спокою думка, щоб згорнути тваринництво, та швидко відходить: там працює 25 осіб, де їм подітись? І свиноферму не розбирають (її збудовано за особливим проектом), законсервували й чекають на кращі часи, бо впевнені, що колись неодмінно буде потреба в екологічно чистій, якісній продукції.

– Мабуть, моє прізвище й визначило долю, – ділиться директор агрофірми Кріпак. – Тільки в селі почувалося комфортно. Як направила мене свого часу партія сюди на роботу, так і залишився тут, пустив коріння. Двоє синів працюють в агрофірмі. Коли одружувався, своїй половинці висунув умову: із села – нікуди. Земля прив'язала, потім з'явилися зобов'язання перед селянами. Хочеться встигнути побільше зробити для людей, зберегти соціальну сферу. Варто втратити хоч один заклад, і село почне вимирати. Підтримуємо школу: ремонт, оздоровлення дітей, безплатне харчування – з нашою допо-

Керівник приватної агрофірми «Зоря» Анатолій Кріпак пустив у селі коріння вже в третьому поколінні

могою. Торік, наприклад, витратили на цей заклад близько 60 тис. гривень. Поки що немає дитячого садка, але маємо проект комплексу дитсадок-школа з басейном і, думаю, ми його реалізуємо.

Спрямувуйте кошти тут і на розвиток виробництва.

Придбали сучасну сушарку для біопалива – тепер немає проблем: усе зерно сушать, зберігають, не збувають за безцінь. Ще одна новинка – обладнання для перероблення кормів.

**...А ГОЛОВА
ПРОФКОМУ
ЗАБЕЗПЕЧУЄ ТИЛ**

– Звісно, у директора болить голова насамперед за виробництво – щоб усе крутилося, завівалося, збиралося й реалізовувалося, – розповідає Антоніна Леонідівна Любченко. – Весь цей процес працює на зарплату, яку в агрофірмі одержують вчасно й готівкою. Пережили натуropolтату у 90-ті роки, не дай Боже, щоб повторилася ця історія. Тоді директор сам був у ролі експедитора – по

всій Україні возив борошно й гречку, щоб нашкодрити працівникам на зарплату. А мені доводиться вислуховувати всі людські плачі. Звертаються навіть із проханням порадити обрати дітям навчальний заклад. І обираємо, і про умови вступу дізнаємось і відразу ж думаємо, як допомогти. Я вже не кажу про побутово-сімейні проблеми. Тут не тільки психологом станеш.

Відносини між роботодавцем і головою профкому не завжди складаються гладко. Трапляється, що і сперечаються, і тональність розмови змінюють, коли, приміром, залагоджують колективний договір, але профлідер все одно свою лінію дипломатично доведе. До речі, колдоговір у «Зорі» укладається на засадах взаємної довіри

“
Коли було створено агрофірму, директор сказав: як працювали, так і працюватимемо, будемо триматися гурту – виживемо. І люди повірили.

ЯКБИ СТИЛ УМІВ ГОВОРИТИ

Якби мій стіл міг говорити – куди тим серіалам братись! «Ви всім допомагаєте і мені підкажіть» – щодня приходять люди з такими словами. А до кого їм іще звертатися, крім нас? Моя біда, що все перепускаю через серце. Але по-іншому не можна, йдеться ж про односельців. Назбираю прохань і вибираю момент, щоб, як-то кажуть, розтопити серце директора і задовольнити заяви. І раз підійду, і два, а питання вирішимо. Не хочу, щоб людина йшла з каменем на серці.

**АНТОНІНА ЛЮБЧЕНКО,
ГОЛОВА ПРОФКОМУ АГРОФІРМИ «ЗОРЯ»**

**ОЛЕКСАНДРА ЗАЛЕВСЬКА,
МАРІЯ ІВАНОВА,
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛ.**

Ми продовжуємо рубрику «ЮК». У цьому номері на запитання читачів щодо житлового права відповідає спеціаліст Київської обласної організації Союзу юристів України Богдан Бишук.

МАЄТЕ ПРАВО

КІМНАТА СТАНЕ ВЛАСНІСТЮ

Чи можна приватизувати кімнату в гуртожитку, в якому я проживаю понад 25 років. Якщо так, то яким законодавством це передбачено?

Микола СУПРУНЕНКО,
с.м.т. Комінтернове

4 вересня 2008 року було прийнято Закон України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» № 500-VI (далі – Закон), який набув чинності з 1 січня 2009 року.

Необхідно зазначити, що Закон поширюється лише на громадян, які на законних підставах тривалий час (не менше 5 років) зареєстровані та фактично проживають у гуртожитках, призначених для проживання одиноких громадян або для проживання сімей, та не мають іншого власного житла. Сфера дії цього Закону поширюється на гуртожитки, які є об'єктами права державної чи комунальної власності та які перебувають у повному господарському віданні чи в оперативному управлінні підприємств, установ, організацій з управління житловим фондом незалежно від форми власності, крім гуртожитків, що перебувають на балансі військових частин, закладів, установ та організації Збройних сил України та МВС.

Отже, з огляду на вищевикладене, приватизація кімнати в гуртожитку безпосередньо залежить від того, до якої форми власності належить ваш гуртожиток та як довго ви проживаєте у ньому.

Громадяни, на яких поширюється дія цього Закону та які проживають у гуртожитках, що є об'єктами права державної чи комунальної власності, мають право на приватизацію житла – як окремої кімнати, так і кількох кімнат, житлових блоків, секцій. Приватизація в такому разі здійснюється згідно із Законом України «Про приватизацію державного житлового фонду» та прийнятих відповідно до нього законодавчих актів, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Громадяни, які проживають у гуртожитках, що перебувають у власності підприємств, установ, організацій, створених у процесі корпоративізації чи приватизації, мають право на приватизацію займаних житлових приміщень після передачі таких гуртожитків у комунальну власність та за умови, що вони фактично проживають у таких гуртожитках правомірно й тривалий час (не менше 5 років).

САМОБУД

Я прибудувала кімнату до своєї квартири, тепер намагаюся узаконити добудову. Підкажіть, чи є закон, який дозволяє вводити в експлуатацію об'єкти самовільного будівництва?

Тетяна ЛАРИНА,
м. Бориспіль

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ КВАДРАТНИХ МЕТРІВ

Чинним законодавством України передбачена можливість узаконення (легалізації) самовільної будови. Так, згідно з частиною 2 статті 376 Цивільного кодексу право власності на самочинно збудоване нерухоме майно за рішенням суду може бути визнане за особою, яка здійснила самочинне будівництво на земельній ділянці, що не була їй відведена для цієї мети, за умови надання земельної ділянки у встановленому порядку особою під уже збудоване нерухоме майно та у разі,

якщо це не порушує прав інших осіб (частина 5 статті 376 ЦК).

Таким чином, легалізація самовільного будівництва передбачає звернення зацікавленої особи до суду з вимогою визнання права власності на даний об'єкт.

Отже, перший крок легалізації самовільно збудованого об'єкта нерухомості – звернення до суду щодо оформлення правового титулу на земельну ділянку під уже збудований об'єкт. Це не обов'язково має бути право власності – цілком достатньо орендувати ділянку

під забудовою. Зверніть увагу, що право власності чи право на користування земельною ділянкою виникає лише після державної реєстрації відповідного правостановлюючого документа.

Також необхідно провести технічну інвентаризацію об'єкта. Технічну інвентаризацію новозбудованих (реконструйованих) та наявних об'єктів виконують за рахунок замовників комунальні підприємства – бюро технічної інвентаризації, які видають техпаспорт із відміткою «самовільно збудовані будівлі (частини будівель)», план

земельної ділянки, оцінювальні акти «побудовано самовільно».

Для легалізації самовільно побудованого об'єкта нерухомості можна також звернутися до відповідного органу місцевого самоврядування із заявою про узаконення об'єкта, яка буде розглянута відповідною комісією. Проте останнім часом місцеві ради відмовляють у такому узаконенні, посилюючись на статтю 376 ЦК. Тож узаконення найчастіше відбувається через суд.

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ФОРС-МАЖОР

У мене згорів будинок. Знищено майно. Комісія встановила, що це був «тідал». Винних так і не знайшли. Підприємство, де я працюю сторожем, житлом не забезпечує, в райадміністрації відповідають, що вільного житла немає. Куди мені звернутися, щоб вирішити питання? Ми з дружиною заробляємо мало, тож придбати самостійно житло не маємо змоги.

Олексій ПАНЧЕНКО,
м. Старий Самбір

ЛИХО ВІД ВОГНЮ

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить виділення згідно із законодавством одноразової допомоги громадянам, які постраждали від стихійного лиха, зокрема пожежі. Для одержання матдопомоги постраждалі особи мають звернутися із заявою в міськвиконком, надавши довідку, яка б підтверджувала факт пожежі, акт завдання збитків від пожежі або стихійного лиха, акт обстеження матеріально-

побутових умов проживання. Вищезазначена допомога надається за рішенням виконкому міськради за рахунок коштів резервного фонду міського бюджету. Якщо місцева вла-

да через якісь причини відмовляється надати допомогу, слід звертатися до депутатів як місцевого, так і вищого рівнів.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

ОГОЛОШЕННЯ

Українське закрите акціонерне товариство по туризму та екскурсіях «Укрпрофтур» повідомляє про проведення відбору претендентів на посаду керівника Луганського обласного дочірнього підприємства «Луганськоблтурист» (далі – підприємство), який відбудеться 25 лютого 2011 року о 12 годині за адресою: 02002, м. Київ, вул. Раїси Окіпної, 2 (приміщення Українського закритого акціонерного товариства по туризму та екскурсіях «Укрпрофтур»).

Із заявою претенденти на участь у відборі подають такі документи: перелік поданих документів; копія документа, що посвідчує особу претендента; заповнений листок обліку кадрів; копія ідентифікаційного коду; копії документів про вищу освіту; пропозиції щодо результатів управління підприємством (бізнес-план) упродовж 20 календарних днів після опублікування цього оголошення. Кінцевий строк подання зазначених документів – 24 лютого 2011 року. Телефон для довідок: (044) 568-48-58; факс: 568-48-49. ©

ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ

ЛЮДЯМ НА ДОБРО

19 загальноосвітніх шкіл, 5 шкільних ідеалень, прокладено десятки кілометрів газопроводу, водогонів до населених пунктів, що постраждали від стихії, зроблено багато інших добрих справ на благо людей праці.

Держава нагородила Івана Фуріва орденами Жовтневої революції, Трудового Червоного прапора, «Знак Пошани», «За заслуги» III ступеня. У 1987 році він удостоєний звання Лауреата премії профспілок за кращі проекти та будівництво.

Іван Іванович вважав, що у вільний час людині потрібно читати книжки, тож не випадково побудував нове приміщення для Волинської обласної профспілкової бібліотеки, що 1987 року відкрив двері першим читачам.

Період розквіту бібліотеки, яка цьогогоріч відзначає 60-ліття, припадає саме на часи головування Івана Фуріва. Ось чому президент Федерації профспілок Волинської області присвоїла його ім'я обласній профспілковій бібліотеці, а жителі міста й області мають можливість сьогодні користуватися послугами просвітницького закладу.

НАДІЯ КОНОН,
ВОЛИНЬ

НА ТРИБУНУ VI ЗІЗДУ ФПУ

Постановою Ради ФПУ від 2 грудня 2010 року прийнято рішення замість Програми дій ФПУ на 2011–2016 роки, яку за традицією затверджує зізд, ухвалити низку резолюцій зізду. Сьогодні ми публікуємо зауваження та пропозиції, які були висловлені Харківським обкомом профспілки енергетики та електротехнічної промисловості з цього приводу. Докладніше – мовою оригіналу.

ТІЛЬКИ ПРОГРАМА,
НІЯКИХ РЕЗОЛЮЦІЙ!

«...Уважно вивчивши проекти резолюцій, обговоривши їх з активом обласної організації профспілки, доводиться констатувати наступне.

Резолюції – це не ті документи, якими затверджують дії багатомільйонної армії членів профспілок. Зізд має прийняти стратегію боротьби за справедливість, за конституційні права та інтереси людей праці в період радикальних економічних реформ. До того ж не можна окреслювати діяльність Федерації професійних спілок України на п'ятирічний період вісьмома резолюціями без орієнтовних строків виконання та відповідальних за виконання.

Будучи членом організаційної комісії ФПУ, хотілося б прокоментувати проект Резолюції «Про організаційне і фінансове зміцнення ФПУ».

В шостому абзаці зазначеної Резолюції зазначено: «Профспілкові організації, де акумулюються членські внески, передають значну частину своїх повноважень із вирішен-

ня конкретних проблем колективів до вищих органів профспілок та ФПУ, але не підкріплюють їх фінансово».

Можна було б зрозуміти, якими «вищими органами» малися на увазі обласні комітети. Навіть зрозуміло, якщо мова йшла б про ЦК профспілки, тим паче, що в проекті резолюції «Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу» рішення найважливішого питання – «...забезпечення темпів зростання реальної заробітної плати...», яке сьогодні може й повинно бути вирішене чітко тільки на законодавчому рівні, реалізовано на рівні галузей і регіонів та вирішено через колективні договори.

У продовження теми наведемо поширений приклад.

Підприємство через важкий фінансовий стан не виплачує заробітну плату працівникам. Профспілкова організація не отримує відрахувань у зв'язку зі скрутним становищем підприєм-

ства (можливо, навіть банкрутством). Яким чином у неї акумулюються членські внески і як вона може самостійно вирішити питання? Згідно з нормою Статуту обласної організації профспілки має всі права на зняття з обліку первинок. Але чи вихід це? Чи захист? Усі допомагаємо та результати, на жаль, невтішний, а впливний реально не може на ситуацію ні профком, ні обком, ні ЦК, ні Об'єднання профспілок області, ні ФПУ. То про що йде мова?..

Постановою Ради ФПУ від 22 квітня 2010 року задекларовано фозробити у другому півріччі 2010 року нову систему збору членських внесків, виходячи з особливостей організаційної побудови та складу профспілок та об'єднань». Однак ніяких рішень не було прийнято, і майбуття цього дуже важливого питання овiane пеленою незрозумілості.

Із незрозумілих для нас причин стала невідомою доля робочої групи з підготовки проекту нової Програми дій ФПУ на 2011–2016 роки, затвердженої Президією ФПУ від 23 грудня 2009 року. До того ж листом ФПУ від 25 березня 2010 року «Про підготовку нової Програми ФПУ» за підписом заступника Голови ФПУ, керівника робочої групи Сергія Кондрюка була запропонована робоча версія проекту Програми дій, яка, на наше переконання, є базовим документом для доопрацювання та прийняття.

Перед Федерацією професійних спілок України сьогодні стоїть надваж-

ке, але посильне завдання – згуртувати членів профспілок навколо ідей нового поступального розвитку профспілкового руху на п'ятирічний період.

Ми повинні усвідомлювати, що живемо в непрості часи, у часи протиріччя та новацій. Нещодавно прийнятий Податковий кодекс, на черзі – Трудовий, пенсійна реформа, проведена адміністративна реформа, яка також, швидше за все, знайде своє відображення у профспілковій структурі та діяльності.

Для енергетиків та електротехніків, наприклад, 2011 рік – рік боротьби за обстоювання соціально-економічних прав працівників енергопостачальних та енергогенеруючих підприємств, які заплановані до приватизації. Та й узагалі наша профспілкова робота – це суцільна боротьба за інтереси людей. Головне, щоб ця боротьба не точилася в самій Федерації профспілок України як найавторитетнішому об'єднанні із захисту людей найманої праці України.

Зраджувати Програмі дій на п'ятирічний період Резолюціями – докорінно не правильно».

Звернення за дорученням активу обласної профспілкової організації підписано головою Харківської обласної організації профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України, заступником працівником профспілок України, членом Ради ФПУ Миколою Кригіним.

НЕ ВІДХОДИТИ
ВІД ПРИНЦИПІВ

...Далеко не кожен член профспілки з розумінням ставиться до того, що частина його внесків йде «наверх». Будучи членом профспілки і сплучуючи внески, він сподівається отримати якісну правову та, за необхідності, матеріальну допомогу (і він одержує в профкомі та обласному комітеті), культурні заходи (профком, обком), відпочинок та оздоровлення (профком, обком), спортивні заходи (профком, обком). Тому відходить від принципу, що основна частка внесків повинна залишатися в первинці і регіоні, не правильно.

ЗНАЙ НАШИХ!

«ІВАНКИ» І ГОЛІВУД

У той час, як одні нарікають на зникнення українського кіно, інші знімають фільми – і виграють! Український короткометражний фільм «Іванки. Один день у Карпатах» київського режисера Бориса Гришкевича став лауреатом конкурсу Life in a day («Життя за один день»), що його проводив відеосервіс Youtube. За правилами конкурсу кожен бажаючий міг відзняти власну короткометражку про один день із свого життя. На цей кіноексперимент відгукнулися режисери-аматори з понад 190 країн. Нарешті з 80 тисяч роликів було відібрано лише 26, і серед них «Іванки...». Це промовиста перемога, адже в Україні й справді досі ще немає власного кіновиробництва. Український фільм оповідає про життя пастухів, які живуть у горах. Їхній побут витканий з неперевершених краєвидів, гомону вер-

ховитів, музики дзвіночків на шиях кіз та овець. Борис Гришкевич каже, що сюжет виник зненацька, під час перегляду фільму С. Параджанова «Тіні забутих предків» у сільському Будинку культури на Закарпатті. Тож режисер та його співавтори, Денис Мельник і Дмитро Міняйло, узяти намет, приїхали на місце, влаштувалися й дали майбутнім героям свого твору певний час, аби ті звикли до камери й кіногрупи і припирили звертати на них увагу. «Ми зняли цілком документальне кіно», – розповідає Гришкевич. З відібраних роликів змонтовано повнометражний фільм, який після презентації на кінофестивалі «Санденс» у США буде викладено в Youtube. Продюсер проекту – відомий голівудський режисер Рідлі Скотт, мотував стрічку оscarоносець, режисер Кевін Макдональд.

...А МИСТЕЦТВО ВІЧНЕ

«СЮР» ЗА ОКЕАНОМ

Друг славетного сюрреаліста Сальвадора Далі пан Б. Леві, президент і власник фонду «Світ Далі», довго возив світом пересувну виставку творів видатного митця – з 1977-го до 2006 року. А коли через старість уже не міг контролювати цей процес, дав згоду на продаж нецінінної колекції. В американському штаті Флорида, в місті Санкт-Пітерсберґ, урочисто відкрили нове приміщення Музею Сальвадора Далі. Герцогиня Пальма-де-Майорська Крістіна назвала його витвором мистецтва. Акцентується, що заклад відкрився 11 січня 2011 року об 11-й годині 11

хвилин. Саме тут – найбільше зібрання робіт художника за межами Іспанії. Будівництво нового приміщення тривало два роки і коштувало 36 мільйонів доларів. За оцінкою представника музею, щорічно його відвідуватимуть близько 200 тисяч людей. Загалом цей музей було відкрито у Флориді ще 1982 року подружжям Морзе, які приятелювали із Далі та були власниками чималої колекції його творів. Новий музей за площею вдвічі більший і розташований неподалік. До слова, 2009 року в театрі-музеї художника в місті Фігерес, передмісті Барселони, було експоновано дві досі невідомі широкому загалу роботи Далі, які надав закладу приватний колекціонер. Ідеться про картину «Надвечірочок на траві» 1921 року та малюнок «Музиканти». А які картини Далі пригадуються вам? Мені, приміром, – «Спокушання святого Антонія».

ПРИНАГІДНІ «П'ЯТЬ КОПІЙОК»

Українському поетові Олександру Ірванцю виповнилося 50. Його творчість – майже незвичайне явище у вітчизняній літературі. Це не кабінетний «записний» письменник, котрий подумки бачить себе у вигляді пам'ятника. Це поет-Вітер, поет майдану, народний трибун (якщо прибрати звідси непотрібний пафос). Хто ж із нас не пам'ятає неповторні виступи О. Ірванця на 5-му каналі ТБ, у передачі «П'ять копійок»? Навіть зовні він мав вигляд героя «суспільного телебачення», просто людина з народу. А його віршики – політизація поезії чи поезитизація політики? – це було щось! Дуже гостро, дуже дотепно, дуже влучно, дуже смішно і дуже... сумно.

«Я ЩЕ ІСНУЮ, БО Я ЩЕ ЛЮБЛЮ»

Про Олександра Ірванця пишуть: епатажний реаліст, поет-провокатор. Так чи інакше, він неоднозначний, йому підвладні будь-які жанри та стилі. Хто ж він нарешті: прозаїк, драматург, журналіст? Каже, що дуже хотів би називати себе Поетом, бо це більш почесно. І в притаманній для себе манері пояснює: «Чи ж можна уявити собі, аби молодий критик якось увечері зачарував дівчину цитуванням своєї критичної статті? А ось поет прочитає дівчині кілька рядків, написаних кров'ю серця, – і все: дівчина його».

У середині 80-х О. Ірванець разом з Ю. Андруховичем та В. Неборакот створили легендарне літературне об'єднання Бу-Ба-Бу (бурлеск-балаган-буфонада), яке стало викликом фальшивості, установленій в українській літературі. І кожен із цієї трійці почав писати те, що справді думає, не переймаючись, чи будуть колись надруковані створені ними опуси. За два роки коло шанувальників їхньої, власне, усної (можливо, рукописної) творчості розширилося надзвичайно. Людям імпульсували талант плос відвертості, вони читали те, що хотілося читати! Фактично «бубабістські» стали ідеологічним прапором вільно мислячої частини нації.

Свою поетичну творчість Олександр розпочав з епіграм на однокурсників та викладачів педучилища, а те, за що йому «найменше соромно», як сам каже, – написав під час служби в армії.

Дотепний та уїдливій, Олександр Ірванець – поет, драматург, прозаїк, перекладач – автор цілої низки преніксованих книжок, чимало творів з яких і по сьогодні переписують від

ХРАНИТЕЛЬ СКАРБІВ

Олександр Ірванець – професійний письменник, закінчив Московський літературний інститут. До речі, він і в драматургії шукає оригінальних форм викладу, пише п'єси для читання, тобто не так для режисера, як для читача-слухача, який їх зрозуміє і сам здійснить уявну «постановку». У Польщі такий жанр вельми популярний, а в нас іще майже невідомий. Його твори дуже відверті, часто шокують чийсь витончені етико-естетичні смаки. Виявляється, писати він... не любить. Як сам каже: «Коли б міг – не писав би». Загалом відноситься себе до тих людей, яким життя набагато дорожче за літературу. Захоплюється нумізматикою, добре розуміється на живописі, всерйоз вивчає шедеври світової архітектури та скульптури. Він – лауреат премії Фонду Хелен Шербань-Лапіка (США) 1995, стипендіат Академії Шлесс Солітюд (Німеччина) 1995. Член журі театального фестивалю «Боннер Бієннале» 2000-го і 2002 років. Окремі його вірші перекладено англійською, німецькою, французькою, шведською, польською, білоруською, російською мовами.

“
На жаль, існує чимало невтішних речей, проти яких хочеться протестувати. А протест, виклик, епатаж – це слова одного порядку. Мене багато дечого не влаштовує в українській дійсності та літературі, тож нині я схильний до епатажу більше, ніж будь-коли».

руки, вивчають напам'ять. Коли його запитують, чому в деяких його віршах присутня ненормативна лексика, він з іронією відповідає, що, мовляв, з пісні слів не викинеш. Отже, й із поезії також.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН,
«ПВ»

ТЕНІС

Минулої неділі фінішував перший серед четвірки турнірів «Великого шолому» – Відкритий чемпіонат Австралії (Australian Open). У чоловічій повторив досягнення 2008 року серб Новак Джокович, який переграв у фіналі британця Енді Маррея – 6:4, 6:2, 6:3. Обігравши з рахунком 3:6, 6:3, 6:3 китайця Лі На, в жіночому одиночному розряді вперше тріумфувала в Мельбурні бельгійка Кім Клійстерс. Однак поряд із ними одним з золотих героїв цього горічного Australian Open цілком заслужено можна назвати і нашого земляка – Олександра Долгополова.

Загалом до основної сітки чоловічого турніру пробилася троє представників України – Ілля Марченко, Олександр Долгополов і Сергій Стаховський. Ілля в 1/64 фіналу здолав опір іспанця Рубена Ідальго (6:3, 6:4, 6:1), але вже в наступному етапі поступився одному з фаворитів турніру британцеві Енді Маррею (1:6, 3:6, 3:6). Перша ракетка України Стаховський обіграв спочатку німця Данієля Брандса (6:2, 6:3, 6:4), потім поляка Лукаша Кубота (6:3, 6:4, 6:4), але в 1/16 поступився досвідченому іспанцю Томмі Робредо (7:5, 2:6, 4:6, 2:6).

До основної сітки жіночого турніру потрапили лише дві українки: Олена Бондаренко і Леся Цуренко. У дебютному раунді Катерина Бондаренко поступилася китайці Пен Шуай (6:2, 3:6, 6:8), натомість Цуренко доволі легко взяла гору над ветераном професійних кортів, півфіналісткою Australian Open-2004 швейцаркою Патті Шнідер – 6:2, 6:3. Однак уже друге коло змагань стало завершальним для представниці прекрасної статі з України: Леся лише в першому сеті чинила гідний опір росіяниці Катерині Маркаровій (6:7, 1:6).

**БИТВИ
З ТИТАНАМИ**

Натомість дійсно «вистрелив» Долгополов. Ще два тижні тому 46-та ракетка світу, Олександр спромігся пробитися до вісімки найуспішніших тенісистів турніру – єдиний з-поміж них «несіяний!» Спочатку українцеві протистояли не надто титуловані суперники: в першому колі він не залишив шансів казаху Михайлові Кукушкіну (6:3, 6:2, 6:4), в наступному здолав опір

німця Бенджаміна Беккера (6:3, 6:0, 3:6, 7:6). Але уже в 1/16 турнірна сітка звела його з 13-м «сіяним» на турнірі французом Жо-Вільфредом Тсонга – фіналістом Australian Open-2008.

Рівна попервах гра, в якій ініціативу захопив Жо, після третього сету докорінно змінилася – в заключних партіях Олександр буквально «виніс» із корту другу ракетку Франції! Підсумковий рахунок матчу – 3:6, 6:3, 3:6, 6:1 на користь українця. Серед іншого варто зазначити, що це був перший у кар'єрі Тсонга п'ятисетовий матч, який він програв.

За право пробитися до вісімки найуспішніших тенісистів турніру Долгополово-молодшому довелося схрестити ракетки із четвертим «сіяним» Робіном Содерлінгом. Швед останніми роками помітно зріс у майстерності і, головне, стабільності, особливо вражаючі результати демонстрував на хардових і ґрунтових покриттях. Фіналіст двох останніх відкритих першостей Парижа (Roland Garros) потужно розпочав поточний сезон, напередодні Мельбурна тріумфовавши на турнірі в Брізбені, де у фіналі він здолав опір восьмої ракетки світу американця Енді Роддіка – 6:3, 7:5.

Олександр і Робін грали між собою вперше. Дебют поединку залишився за шведом, який, як і належить більш титулованому

**32-гу
позицію**

в рейтингу АТР посідає Олександр Долгополов станом на 31 січня 2011 року.

“
Олександр Долгополов – сильний тенісист, дуже потужний у контраатаках. У нього чудовий бекхенд і виврені рухи. Думаю, у нього є реальні шанси стати топ-гравцем.

**РОБІН
СОДЕРЛІНГ,
четверта
ракетка світу**

ПРОРИВ ОЛЕКСАНДРА

КУРС – НА ТОП-10

22-річний киянин почав пізнавати премудрості життя на корті... з 3–4-річного віку! Свого часу його батько, Олександр Долгополов-старший, тренував неодноразового переможця турнірів серії Masters Андрія Медведєва, і Долгополов-молодший роз'їжджав разом із ними всім світом. Медведєв навіть називав Олександра-молодшого своїм талісманом – під час співпраці з його батьком він досяг 4-го місця в рейтингу АТР. Коментуючи результат Долгополова-молодшого на АО-2010, Андрій Медведєв запевнив, що очікував від нього подібного результату. «Переконали, що це не найвищий злет в його кар'єрі – потенціал у нього величезний! За рівнем гри він уже гравець топ-10 і, сподіваюся, до кінця року там і опиниться. Якщо йому вдасться уникнути травм, чого йому щиро бажаю, то невдовзі Олександр перевершить усі мої досягнення. І я лише радітиму цьому», – наголосив найкращий тенісист в історії України.

того не чекали на такі «повдвиги». По-друге, Маррей апріорі виглядав фаворитом у поєдинку з Долгополовим. Зрештою, острів'янин до зустрічі з українцем взагалі не програв жодного сету на турнірі, в той час як Долгополов перед матчем із ним грав п'ятисетові поєдинки і проти Тсонга, і проти Содерлінга. До речі, певною мірою на виступі Олександра елементарно могла позначитися і втома – принаймні везуча статистика засвідчила, що в матчі з Мерреєм у нього невимушених помилок було втричі (!) більше, ніж під час двобоїв із французом і шведом.

Підсумовуючи свій результат на АО-2010, Долгополов-молодший зазначив, що радий такому початку сезону: «Щиро задоволений своїм виступом і з нетерпінням чекатиму наступних турнірів. Я став упевненішим у власних силах, тож, думаю, і надалі виступатиму вдало».

**СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
«ПВ»**

опоненту, вправно «розклад» гру українця «на складові» – 6:1. Подібний початок, здавалося, жодних позитивних емоцій уболівальникам Олександра не вищував, але вже в наступному сеті Долгополов почав «розгойдувати» гру шведа, який, навдивовижку, вочевидь не встигав за відкрутками і лініями українця. 6:3, 6:1 – дві партії за Долгополовим. У наступній Содерлінг одразу ж узяв «бика за роги», повів 4:0, і хоча українцю вдалося відіграти один брейк, таки записав на свій рахунок четвертий сет – 6:4. Нащадок вікінгів повів у рахунку і в заключній партії, однак наш земляк швидко розставив усі крапки над «і» – перемігши із підсумковим рахунком 1:6, 6:3, 6:1, 4:6, 6:2, Долгополов уперше в своїй кар'єрі пробився до чвертьфіналу турніру «Великого шолома».

**ТУТ І ЗАКОЗЦІ
КІНЕЦЬ**

Перший настільки вдалий похід Олександра за титулом закінчився пораз-

кою від п'ятого «сіяного» британця Енді Маррея у чвертьфіналі розіграшу турніру. Програвши перші два сету, Олександр спромігся на тай-брейку взяти третій, але четвертий став завершальним у цьому

матчі – перемогу з рахунком 7:5, 6:3, 6:7, 6:3 записав собі до активу шотландець.

Говорити в даному випадку можна лише про відносну невдачу Олександра. Насамперед, від нього і без

І ЯК ЖЕ ВІН
ЗБИРАЄТЬСЯ?

Фото з Інтернету

У вас є комічні фотографії? Вигадайте до них цікаві коментарі та надішіть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Ш. Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033 або profvisti@ukr.net. Найкраще фото буде розміщене у наступному номері газети.

СКАНВОРД

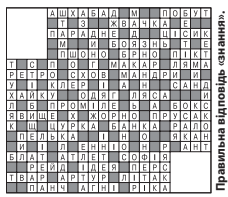
ВПИШИТЬ СЛОВО

Word input grid with 10 empty boxes.

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте сканворд по червоній рамці і надішіть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Ш. Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033 або надішіть відповідь електронною поштою: profvisti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна безкоштовна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Вітаємо Олену Ларину із сит Гребинки Васильківського району Київської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 4.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 4

Правильна відповідь – «знання».

Large crossword puzzle grid with various clues and answers. Includes images of a man and a woman. Clues include: 'Означення прикметників', 'Півніцька назва ока', 'Туристичний шпарт у лиця', 'Підробка', 'Посади особливі', 'Баран ша мана', 'І Манн, і Мер, і Едсон', 'Біацтво (двал.)', 'Мавриць вець', 'Напір', 'Біац стора на слогри', 'Тремтіння', 'Муличне чуття', 'Складиста по веряна', 'Проска (розм.)', 'Язиката героїна казки', 'Англіць', 'Міац пожеж', 'Міац на Чернігівщині', 'Хаць', 'Богинь-мати Бліату', 'Радарська папіра (бар.)', 'Хурто віаць', 'Сервісна програма (компл.)', 'Бедоця', 'Декольте', 'Варварний бог ельвіа', 'Пальця', 'Лакей', 'Болотне паливо', 'Лаландець', 'Деспот', 'Одаг священика', 'Густе варення', 'Вторирива', 'Вимірива глибин', 'Спец. із солодошів', 'Сфера дільності', 'Відповідь на лист', 'Жупан (двал.)', 'Турнепс', 'Один біт за секунду', 'Оброблений у гені піаодукт', 'Кіста родичка слів', 'Нойтронна зрка', 'Предок плута', 'Карпа', 'Двогословий м'яз', 'Марія Ремарк', 'Кладощице (заст.)', '«Він серед обадант (двал.)', 'Сенатор, що зрадив Цезаря', 'Титул правителя на Сході', 'Школа живопису в Швейцарії', 'Доєгоскопий папуга', 'Ріа в Німеччині, Польщі, Чехії', 'П'ятачок', 'Мішаа пісня', 'Кавказький виглянець', 'Основний зміст речення', 'Воскова паличка з плопом', 'Воскова паличка з плопом', 'Рос. писемник і поет Іван...', 'Праж', 'Правокунд зачіска', 'Правильна відповідь – «знання».

ГОРОСКОП

7-13 ЛЮТОГО

ОВЕН (21.03-20.04)
Тиждень повний нескінченних турбот – як на роботі, так і вдома. Ви не раз будете готові вибухнути і тільки вихована з дитинства стриманість не дозволить вам припуститися помилки.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)
Вам необхідно міцно стояти на землі, не витати у хмарах і уникати незрозумілих ситуацій. Скористайтеся допомогою друзів, близьких, колег. Гарний час для підвищення власного інтелектуального рівня.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)
Краще звести кількість розмов до розумного мінімуму. Ваше шире творче поривання вплине на кар'єру. Намагайтеся не вдаватися до крайнощів, бо переплади настрою можуть позначитися на успішності справ.

РАК (22.06-23.07)
У вас може зрости інтерес до всього, що вас оточує. Ви намагаєтесь осмислити своє місце в житті, зрозуміти, що важливо, а що ні. Нині будь-яка ініціатива має досить високі шанси виявитися результативною.

ЛЕВ (24.07-23.08)
Обережність і мудрість – головні ваші союзники. Можливе непорозуміння з керівництвом: не дозволяйте втягнути себе у конфлікт, але й не втрачайте можливості довести власну точку зору.

ДІВА (24.08-23.09)
Постарайтеся приборкати свої амбіції, інакше ваш авторитет опиниться під загрозою. Можете отримати гарну звістку, однак, імовірно, що вона буде дещо перебільшена.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)
Ви твердо впевнені у своїй правоті. Намагайтеся бути обережнішими зі словами, бо опоненти можуть витлумачити їх не на вашу користь. Остерігайтеся пліток. Порадуйте себе подарунками.

СКОРПІОН (24.10-22.11)
Ваші задуми будуть утілюватися в життя, немов за помахом чарівної палички, – про таке ви не могли й мріяти. Досить велика імовірність того, що вас помять і оцінять по заслугам.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12)
Слід діяти активно й рішуче, чим би ви не займалися. Можливі деякі проблеми на роботі, але вам вдасться все спокійно й професійно вирішити. Не давайте приводу вважати себе слабою особистістю.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)
Ваша інтуїція допоможе прийняти правильне рішення, тільки будьте обережними. Не бійтеся взяти на себе відповідальність – лише у цьому разі виграєте. Постарайтеся уникати конфліктів із начальством.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)
Стосунки з оточуючими вас людьми швидко налагодяться у тому випадку, якщо ви змиритесь з деякими їхніми недоліками. Вас будуть переповновати нові ідеї. Однак багато вперд краще не планувати.

РИБИ (20.02-20.03)
Багато чого залежатиме від ваших рішень та ініціатив. У вас з'явиться можливість керувати ситуацією, впливати на події. У вихідні варто розв'язатись.

ПЕРЕДПЛАТА

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2011 РІК

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ ТА ВАРТІСТЬ ВИДАНЬ ПІДПРИЄМСТВА «ПРОФІНФОРМ» ФІПУ НА РІК:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 грн.

22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМПІТЕТУ» – 65,64 грн.

ПЕРЕДПЛАТА НЕ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НИКОЛИ!

КОНКУРС

ВАШІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу у світ минулого, 4-го номера, з конкурсом «Ваші сто гривень – за нашу помилку» переможницею стала Наталя Овчаренко із м. Харкова, яка першою надіслала правильну відповідь. За знайденою в № 4 помилку у слові «донць» (правильно – «доньці») на стор. 12 переможниця отримує сто гривень.

Одержати виграні сто гривень шановна дописувачка може в редакції (або треба повідомити номер рахунка, на який ми перекажемо виграні). Для цього необхідно звернутися до редакції та пред'явити передплатну квитанцію на газету «Профспілкові вісті» на поточний рік – адже наш конкурс організований для передплатників газети.

Пропонуємо і в цьому номері знайти помилку та надіслати відповідь електронною поштою profvisti@ukr.net або листом на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01033. Хто зробить це правильно та швидше за всіх, одержить сто гривень.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА МАРІАННА ЛІЦЕНКО